

Vlaanderen
is landbouw & visserij

ONDERNEMINGSPLAN 2020-2024

DEPARTEMENT
**LANDBOUW
& VISSERIJ**

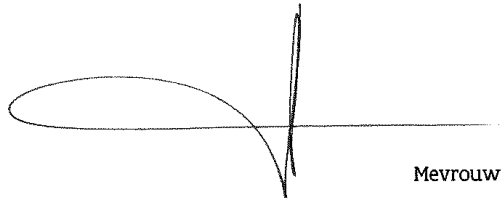
www.vlaanderen.be/landbouw

Samenstelling
Departement Landbouw en Visserij
Auteur(s)
Patricia De Clercq, Secretaris-Generaal

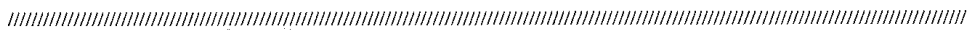
Vastgesteld op datum van

6.15/2020

Mevrouw Hilde Crevits

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams Minister van Economie, Innovatie, Werk,
Sociale Economie en Landbouw

689
14/03/20

INHOUD

I.	Inleiding.....	4
II.	Departementale strategie en meerjarenplanning.....	5
III.	Transversale en horizontale strategische doelstellingen.....	6
1.	Transversale doelstellingen	6
2.	Horizontale strategische doelstellingen	6
2.1	Aanbevelingen Audit Vlaanderen	6
2.2	Opvolging personeelsbesparing	9
2.3	Preventieplan	9
2.4	Diversiteitsplan	11
IV.	Beleidsveld Landbouw en Zeevisserij.....	12
1.	ISE: Land- en tuinbouw	12
1.1	Strategische doelstelling 1: Met ondernemerschap en innovatie naar een circulair voedselsysteem	12
1.2	Strategische doelstelling 2: Ecosysteemdiensten benutten om klimaatverandering en milieu-uitdagingen aan te pakken	14
1.3	Strategische doelstelling 3: Onderzoek, innovatie en kennisdoorstroming spelen een sleutelrol	16
2.	ISE: Visserij en Aquacultuur	18
2.1	Strategische doelstelling 4: Een toekomstgerichte zeevisserij- en aquacultuursector met oplossingen voor economische, sociale en ecologische uitdagingen	18
V.	Interne werking.....	21
1.	Strategische doelstelling: Het departement organiseert zich optimaal om de strategische doelstellingen 1 tot en met 4 zo efficiënt mogelijk uit te voeren	21
VI.	Bijlagen.....	24
1.	Uitvoeringsrapport 2019	24
2.	Ondernemingsplan 2020: Planning	24
3.	Personeelsplan	24
4.	Departementale procescascade	24
5.	Regelgevingsagenda 2020-2024	24

III. TRANSVERSALE EN HORIZONTALE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. TRANSVERSALE DOELSTELLINGEN

Bij de opmaak van de beleidsnota's werd nog niet gekozen om transversale of horizontale doelstellingen voor de volledige Vlaamse overheid te introduceren.

2. HORIZONTALE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

2.1 Aanbevelingen Audit Vlaanderen

Het samenvattend rapport over de uitgevoerde auditwerkzaamheden door Audit Vlaanderen bij het Departement Landbouw en Visserij geeft aan in welke mate het departement enerzijds beschikt over een adequaat en geschikt risicomanagement en anderzijds werk maakt van de generieke doelstelling rond de verdere uitbouw van interne controle/organisatiebeheersing.

In de onderstaande tabellen vindt u de stand van zaken op 30 september 2019. Deze stand van zaken is gebaseerd op de bevindingen uit het beleidsgericht rapport van Audit Vlaanderen voor 2019 over de volgende acties:

1. de maturiteit van het risicomanagement (auditopdracht 1701 021 van 31 oktober 2017);
2. de organisatie-audit, waarbij werd nagegaan in welke mate de risico's voor drie belangrijke sturende en ondersteunende processen of thema's uit de leidraad organisatiebeheersing (Doelstellingen en procesmanagement, Monitoring en Human resources management) voldoende onder controle zijn (auditopdracht 1701 053 van 14 juni 2018);
3. de opvolging van de openstaande aanbevelingen geformuleerd naar aanleiding van eerdere audits.

Op basis van de uitgevoerde auditwerkzaamheden en de opvolging van de aanbevelingen kon Audit Vlaanderen vaststellen dat het departement stappen zet om zijn organisatiebeheersing verder uit te bouwen.

Naar aanleiding van de inschatting van het risicomanagement in oktober 2017 formuleerde Audit Vlaanderen drie aanbevelingen om het risicomanagement te verbeteren. In 2018 kon het departement al een eerste aanbeveling hiervan realiseren, waardoor de maturiteit licht steeg. In 2019 werd hieraan verder gewerkt en realiseerde het departement zo een tweede aanbeveling. Hierbij werd de aanpak voor risico-identificatie en -evaluatie geoptimaliseerd en steeg de maturiteit opnieuw. De maturiteit voor risicobeheer blijft momenteel ongewijzigd, aangezien hier nog bijkomende stappen moeten worden gezet.

Maatregelen risicomanagement Gewogen gemiddelde op een schaal van 0 (afwezig) tot 5 (geoptimaliseerd)		
	2018	2019
Risico-identificatie en -evaluatie	2,2	2,5
Risicobeheer	2,3	2,3

De realisatie van de derde en laatste aanbeveling voor het risicomanagement staat gepland voor 2020.

In 2018 voerde Audit Vlaanderen een organisatie-audit uit. In samenwerking met Audit Vlaanderen identificeerde het departement 14 inherent hoge risico's voor drie thema's. Vijf van deze risico's zijn nog onvoldoende onder controle. Hiervoor formuleerde Audit Vlaanderen telkens een aanbeveling. We willen deze aanbevelingen realiseren in 2020 en in de daaropvolgende jaren.

Mate van risicobeheersing		
M.b.t. sturende en ondersteunende processen of thema's organisatiebeheersing		
Onderzochte thema's	Totaal aantal inherent hoge risico's	Aantal risico's onvoldoende onder controle
		2018
DPR	7	2
MON	2	1
HRM	5	2

IV. BELEIDSVELD LANDBOUW EN ZEEVISSERIJ

1. ISE: LAND- EN TUINBOUW

Dit inhoudelijk structurelement (ISE) heeft betrekking op initiatieven, maatregelen, ... die zich rechtstreeks richten tot de landbouwer en/of het landbouwbedrijf. Professionalisering van het landbouwondernemerschap staat hierbij centraal. Ook ondersteuningsinstrumenten van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid gericht op de landbouwer, ... zijn hierin vervat.

Het ISE omvat de ondersteuning van de schakels in de agrovoedingsketen (van toelevering tot afzet).

Daarnaast behelst dit ISE ook de ondersteuning van centra en verenigingen die rond land- en tuinbouw actief zijn, o.m. praktijkcentra, fokkerijverenigingen, ...

Tenslotte valt ook landbouw in relatie tot nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen hieronder: bv landbouw-klimaat, landbouw-milieu, landbouw-voeding, landbouw-ruimte, ...

1.1 Strategische doelstelling 1: Met ondernemerschap en innovatie naar een circulair voedselsysteem

Veilig, hoogwaardig, betaalbaar, gevarieerd voedsel produceren met respect voor dierenwelzijn is en blijft een prioriteit. We versterken het ondernemerschap van onze land- en tuinbouwbedrijven door innovatief in te zetten op het verbeteren van de toegang tot grond, het stimuleren van samenwerking en kennisdeling, het inzetten op kwaliteit, onderzoek en innovatie als sleutelrol, digitalisering,

1.1.1 Operationele doelstelling 1.1: Toegang tot grond

Samen met alle actoren, wetenschappelijke instellingen en bestuursniveaus werken we aan een maatschappelijk gedragen en objectief wetenschappelijk onderbouwde landbouw, waardoor er ruimte behouden blijft om de landbouw, die in overeenstemming is met de draagkracht van de omgeving, alle kansen te geven. Daartoe zal een Vlaams Pachtdecreet worden uitgewerkt. Bij gebiedsanalyse in het buitengebied is het essentieel dat de impact op landbouw correct wordt ingeschat. Voor deze correcte inschatting van de landbouwimpact van planningsinitiatieven kan een beroep gedaan worden op de diensten van het Departement Landbouw en Visserij.

1.1.2 Operationele doelstelling 1.2: Ondernemerschap en vakmanschap

We stimuleren ondernemerschap en vakmanschap bij ons Vlaamse landbouwers om ze economisch weerbaar en veerkrachtig te maken. Enkel zo kunnen ze de ecologische en maatschappelijke uitdagingen van onze samenleving mee waarmaken.

We maken gebruik van de toekomstige hervorming van het GLB om een eigen Vlaams strategisch plan op te stellen voor de periode 2021-2027. Nieuwe en jonge landbouwers verdienen alle kansen.

////////////////////////////////////

Binnen de mogelijkheden van het GLB wordt meer Europees budget gereserveerd voor jonge landbouwers dan het wettelijke minimum.

Wij bieden kansen voor alle verdienmodellen en faciliteren de omschakeling van bestaande landbouwactiviteiten naar potentieel meer rendabele en duurzame activiteiten.

Het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) wordt, als onderdeel van het nieuwe GLB, grondig hervormd tot een toekomstgericht ondernemersfonds dat land- en tuinbouwers aanmoedigt om hun bedrijfsstructuren verder te verduurzamen.

Om verder te streven naar meer en betere bio-landbouwproductie, wordt het strategisch plan bio (2018-2022) verder uitgevoerd. Vanaf 2021 is de nieuwe Europese bio-verordening van toepassing. We maken werk van een concrete toepassing van de bio-verordening voor Vlaanderen.

1.1.3 Operationele doelstelling 1.3: Weerbaarheid

We zetten in op levenslang leren via kennisopbouw en -deling, begeleiding en sensibilisering via opleidingen en adviesverlening, aangepast aan toekomstige uitdagingen en maatschappelijke trends.

Om landbouwers weerbaarder te maken tegen heel wat economische, ecologische en maatschappelijke uitdagingen, zetten we in het nieuwe GLB in op de verdere uitbouw van de advisering aan landbouwers via een vernieuwd bedrijfsadviessysteem, dat nog meer zal inspelen op de noden en uitdagingen.

Landbouwers die vanaf 1 januari 2020 een erkende brede weersverzekering afsluiten voor hun landbouwteelten, kunnen een premiesubsidie van maximaal 65% ontvangen.

Het welzijn van landbouwers mag niet vergeten worden. Naast het blijven ondersteunen van de vzw Boeren op een Kruispunt willen we meer inzetten op de maatschappelijke zichtbaarheid van de problematiek door deze gericht te bespreken met welzijnsorganisaties en landbouworganisaties. Ook verder onderzoek en de ontwikkeling van ondersteunende tools om de veerkracht van landbouwers en hun gezinnen te verhogen is nodig.

We blijven inzetten op het Vlaams kwaliteitsverhaal en bewaken de Europese en internationale handelspositie van onze land- en tuinbouwers.

1.1.4 Operationele doelstelling 1.4: Samenwerking

Levenslang leren heeft een belangrijke rol in de ontwikkeling van een veerkrachtige landbouw. We versterken dit levenslang leren door kennisopbouw en -deling, begeleiding en sensibilisering via opleidingen en adviesverlening aangepast aan toekomstige uitdagingen en maatschappelijke trends. Dit gebeurt op maat van het bedrijf.

Als departement nemen we het voortouw binnen de Vlaamse overheid om de transitie naar een toekomstgericht en duurzaam voedselsysteem te versnellen en te sturen. Hiervoor zetten we in op samenwerking met alle relevante beleidsdomeinen, -niveaus en stakeholders om te komen tot een geïntegreerd Vlaams voedselbeleid.

vruchtafwisseling toe te passen die de bodem ten goede komt. Binnen het landbouwbeleid koppelen we voor bepaalde erosiegevoelige percelen in erosiegevoelige gebieden de inkomenssteun aan maatregelen om bodemerosie te voorkomen.

1.2.4 Operationele doelstelling 2.4: Emissies

We versterken de circulaire aanpak van dierlijke mest. Samen met partners zoeken we naar innovatieve praktijken om stikstof en fosfor (beter) te valoriseren uit reststromen (bv. mestverwerking met nutriëntenrecuperatie) en deze economisch interessant te maken.

1.2.5 Operationele doelstelling 2.5: Biodiversiteit

We onderkennen het belang van honingbijen, wilde bijen en andere bestuivers binnen een duurzaam agro-ecosysteem en nemen de nodige acties.

We gebruiken bestaande beleidsinstrumenten, zoals demonstratieprojecten, conditionaliteit, ecoregelingen, en agromilieuklimaatmaatregelen om biodiversiteitsvriendelijke productiewijzen tot bij de landbouwer te krijgen en zo de impact van de landbouw op de vermindering van de biodiversiteit te minimaliseren.

1.2.6 Operationele doelstelling 2.6: Energie

We zetten in op sensibilisering en adviesverlening op bedrijfsniveau rond energiebesparende maatregelen. Hierbij wordt het advies- en begeleidingsproject Enerpedia 3.0 voortgezet, zodat de sector nog meer energiebesparende maatregelen uitvoert. We voorzien in investeringssteun met een voldoende hoog subsidiepercentage voor investeringen met een hoog mitigatiepotentieel en een relatief lange terugverdientijd, zodat deze investeringen aangemoedigd worden bij land- en tuinbouwers.

1.2.7 Operationele doelstelling 2.7: Een sterk plattelandsbeleid

Het Vlaams plattelandsbeleid wordt verder uitgebouwd als beleidsveld dat alle plattelandsactoren stimuleert om intensief samen te werken voor de realisatie van bestuurlijke en ruimtelijke transformaties op het platteland.

1.3 Strategische doelstelling 3: Onderzoek, innovatie en kennisdoorstroming spelen een sleutelrol

We kiezen voluit voor innovatie en kennisdoorstroming in de Vlaamse land- en tuinbouw. Ondernemerschap en innovatie zijn essentieel om te komen tot schaalverandering, hoogkwalitatieve producten met een hoge(re) toegevoegde waarde op basis van meer duurzame productiemethoden, gezonde en nieuwe voedingsproducten, landbouwverbreiding, korte en circulaire ketenmodellen, stadslandbouw en productie voor de biogebaseerde economie (voeding én materialen).

1.3.1 Operationele doelstelling 3.1: Onderzoek

We brengen het onderzoek en het beleid dichterbij de landbouwer en zorgen voor een goede wisselwerking tussen beiden. We verzekeren een kwalitatieve kennisdoorstroming van onderzoeksresultaten en beleid naar de landbouwer op een geïntegreerde manier, o.m. via de provinciale praktijkcentra en de landbouworganisaties. We wijzen de landbouwers de weg naar kennisinstellingen, maken hen bewust van de noodzaak van innovatie en duurzame oplossingen in het kader van hun bedrijfsvoering. We geven pioniers een gepast forum en stimuleren kennisdeling binnen de sector.

We breiden het platform voor landbouwonderzoek uit tot een interdisciplinair platform voor voedingsonderzoek.

1.3.2 Operationele doelstelling 3.2: Innovatie in land- en tuinbouw

We faciliteren innovatie door ruimte voor creativiteit en innovatie te creëren, door belemmeringen weg te nemen en ondersteunen de land- en tuinbouw via diverse instrumenten. We maken de land- en tuinbouwer wegwijzen in het complexe landschap van financiering om een geschikt instrument te vinden dat een antwoord kan bieden op een bepaalde onderzoeks- of innovatievraag. We verspreiden informatie over succesvolle innovaties naar de sector en het grote publiek en informeren op die manier consumenten over de positieve rol van de landbouwer als voedselproducent en als natuurbeheerder.

Minimum 10% van de middelen van het Vlaams Investeringsfonds worden voorbehouden voor het stimuleren van pure innovatie en vernieuwing (eerste keer op de markt).

1.3.3 Operationele doelstelling 3.3: Klantgerichte overheid

We bouwen onze communicatiestrategie op rond de principes van kwaliteitsvol en open communiceren, op maat van doelgroepen. Hierbij is er blijvende aandacht voor het één stem-principe, met objectieve communicatie in een 'heerlijk helder'-jasje.

Het departement zet in op actieve communicatie rond beleid, regelgeving en dienstverlening. Hierbij zal extra aandacht gaan naar de ontsluiting van data en kennis en objectieve informatieverstrekking.

Om in de toekomst te blijven voldoen aan de verwachtingen van de EU en aan de databehoeften van onszelf en de landbouwsector, moeten we de nieuwe technologieën verder integreren in onze systemen.

We volgen de ontwikkelingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid van de Europese Unie nauw op. Vanuit Vlaanderen proberen we zoveel mogelijk te wegen op het standpunt dat België inneemt door een actieve deelname aan de standpuntvorming in de Raad van Ministers en tijdens de voorbereidende vergaderingen. Ook onderhouden we nauwe contacten met andere lidstaten en versterken we de contacten met de Commissie en het Europees Parlement.

België neemt in de eerste jaarhelft van 2024 het voorzitterschap van de Europese Raad op en we zullen hierbij zowel voor landbouw als visserij medewerking verlenen aan het uit te werken programma als zullen we diverse events/meetings organiseren binnen dit kader.

2.1.3 Operationele doelstelling 4.3: Ondersteuning van de Vlaamse Aquacultuursector

We ondersteunen de verdere ontwikkeling van de Vlaamse aquacultuursector en streven naar een geïntegreerde productiesector die inzet op duurzame en kwaliteitsvolle nicheproducten. Netwerking en kennisuitwisseling zijn hierbij cruciaal om potentiële ondernemers te bereiken en te begeleiden. Samenwerking en integratie met andere operatoren op zee en op land is een belangrijke voorwaarde om het nodige draagvlak te creëren.

We ondersteunen de verdere ontwikkeling van deze sector met innovatief onderzoek, gericht op verduurzaming, efficiëntieverhogingen en technische en economische haalbaarheidsstudies. Dit moet leiden tot de oprichting van duurzame en geïntegreerde productiebedrijven die hoogwaardige producten voortbrengen met sterk commercieel potentieel.

2.1.4 Operationele doelstelling 4.4: Instroom in de sector

Om de toekomst van de visserijsector te garanderen, is het essentieel om goed opgeleide en gemotiveerde vissers en reders te laten instromen. We zetten in op promotie van het maritiem onderwijs en op leren op de werkvloer. We werken samen met sectorpartners en kennisinstellingen om te komen tot kwalitatieve vorming en opleiding, niet enkel voor starters maar continu doorheen de loopbaan van vissers en reders. De werking van het fonds voor scheepjongeren wordt geëvalueerd.

Voor beroepsvissers ondersteunen we verbeteringsinitiatieven die verder gaan dan het wettelijk vereiste op het vlak van werk- en leefomstandigheden, veiligheid en hygiëne.

We sporen hiaten in de regelgeving rond recreatieve vissers op en pakken grijze zones aan. Monitoring van de recreatieve visserij is noodzakelijk. Daarnaast verkennen we de mogelijkheden om een faciliterend kader te bieden voor doorstroming van vissers uit de recreatieve zeevisserij naar het commerciële segment.

2.1.5 Operationele doelstelling 4.5: Brexit en andere uitdagingen voor de sector

We streven ernaar om zo snel mogelijk tot een werkbaar akkoord te komen tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk, zodat de toekomst van de Vlaamse visserijsector gewaarborgd blijft.

2.1.6 Operationele doelstelling 4.6: Duurzame visserij

We voorzien in een nieuw convenant 'Visserij Verduurzaamt' als opvolger van het voorgaande, met evenwaardige aandacht voor economische, ecologische en sociale duurzaamheid. Het actief zoeken van alternatieve vistechnieken en energiebronnen wordt opgenomen in dit convenant.

We zetten met onderzoek en innovatie in op nieuwe en nog te ontwikkelen technieken op gebied van vangstmethodes, door samenwerking tussen visserij en wetenschap. We faciliteren de ontwikkeling van vistools en beheersmaatregelen om ongewenste bijvangsten te vermijden via doorgedreven datacollectie en -analyse die uitgaat van de ecosysteembenadering.

Actieplannen, die bijdragen aan de verbetering van de toestand van het mariene milieu, waarbij de visserijsector betrokken wordt, verdienen onze aandacht. Daarnaast kan klimaatwijziging leiden tot

veranderingen in het huidige ecosysteem, zoals de migratie van bepaalde visbestanden. We zullen de sector ondersteunen om zich daarop af te stemmen.

We ondersteunen marktinitiatieven die inzetten op de bevordering van communicatie en bouwen verder aan een duurzame keten in de visserij.

2.1.7 Operationele doelstelling 4.7: Databeheer als basis

Als we door een doorgedreven databeheer tot een efficiëntere visvangst en quotabenuutting en verkoop kunnen komen, kan onze vloot commerciële en concurrentiële voordelen realiseren, wat zorgt voor een meer wendbare en economisch stabiele visserijsector. Een dergelijke omschakeling vereist een versterkt partnerschap tussen visserij, veilingen, verwerking, handel en wetenschap. Opbouw door middel van kennisuitwisseling en proefprojecten, praktijksessies en de toepassing van nieuwe IT-systemen zijn essentiële bouwstenen om dit traject daadkrachtig aan te pakken. Hiervoor is een goede samenwerking met ganse keten in de sector essentieel. Bijkomende inspanningen van de sector zullen hiervoor noodzakelijk zijn. We zullen stimulansen bieden om tegemoet te komen aan de bijhorende administratieve, opleidings- en financiële lasten. De koppeling van verschillende datasets kunnen waardevolle analyses opleveren voor de ontwikkeling van praktijkgerichte tools voor de visser.

V. INTERNE WERKING

1. STRATEGISCHE DOELSTELLING: HET DEPARTEMENT ORGANISEERT ZICH OPTIMAAL OM DE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN 1 TOT EN MET 4 ZO EFFICIËNT MOGELIJK UIT TE VOEREN

Naast de specifieke projecten die in het kader van het ondernemingsplan (zie planning 2020 en de meerjarenplanning in dit ondernemingsplan) werden geformuleerd, heeft het Departement Landbouw en Visserij ook heel wat recurrente taken. Al deze taken zijn onder te brengen onder onze departementale procescascade, die aangeeft wat wij als departement doen. De departementale procescascade is opgenomen als bijlage 4 bij dit document.

Als departement staan wij in voor:

- **Het voorbereiden en het ontwikkelen van het beleid.** Dit houdt onder meer in: het uitwerken van beleidsvoorstellen, het opmaken van wetgeving, afstemmen met beleid gerelateerd aan het thema landbouw en visserij, en het ondersteunen van de kabinetswerking.
- **Het monitoren en evalueren van het beleid.** We verzamelen en beheren data van zowel landbouw als visserij, analyseren en monitoren dit om zo te komen tot een evaluatie van ons beleid.
- **Het departement communiceert extern over het beleid en over de organisatie.** We informeren onze klant via de infolijn, studiedagen, beurzen, events en infosessies. In kader van onze externe communicatie staan we in voor het beheer en de redactie van de digitale communicatiekanalen en andere media. Ook staan we de media te woord via onze woordvoerder en zorgen we via ons persbeleid voor de juiste communicatie naar de buitenwereld.
- **Het departement staat in voor beleidscoördinatie,** zowel op vlak van begroting als inhoudelijk.
- **Als departement erkennen en certificeren we en staan we in voor de uitvoering van marktinterventies.** Erkenningen kunnen toegekend worden op bedrijfsniveau en op productniveau. We staan in voor de afgifte en vrijgave van certificaten. Inzake de uitvoering van marktinterventies staan we in voor het uit de markt nemen van producten, het organiseren van publieke opslag en het ondersteunen van private opslag.
- **Het departement staat in voor het subsidiëren.** Dit houdt in dat we subsidieaanvragen registreren en beheren, dat we subsidies toekennen en uitbetalen, en dat we controles uitvoeren op naleving van de subsidie.
- **We adviseren en begeleiden de klant.** Dit doen we inzake omgevingsdossiers, voor organisaties en verenigingen en in kader van specifieke programma's.
- **Naast het voorbereiden, ontwikkelen en uitvoeren van het beleid, ondersteunt het departement ook de beleidsuitvoering.** Dit door het identificeren van klanten, de interne auditprocessen en het ontwikkelen van systemen als basis voor de beleidsuitvoering.
- **Tot slot staat het departement ook in voor het uitvoeren van controles op naleving van de wetgeving.** Dit kan zowel gaan over inhoudelijke/administratieve controles als controles ter plaatse.

- Strategische doelstelling 4: We investeren in het departement van de toekomst.

VI. BIJLAGEN

1. UITVOERINGSRAPPORT 2019

De jaarevaluatie van het ondernemingsplan 2019 is opgenomen als bijlage 1 van dit ondernemingsplan.

2. ONDERNEMINGSPLAN 2020: PLANNING

De specifieke planning voor het jaar 2020 met verdere uitwerking over de specifieke projecten is opgenomen als bijlage 2 van dit ondernemingsplan.

3. PERSONEELSPLAN

Het personeelsplan omvat de huidige personeelsbezetting van het Departement Landbouw en Visserij op datum van 1 januari 2020.

4. DEPARTEMENTALE PROCESCASCADE

De procescascade weerspiegelt wat het departement doet, los van de specifieke inhoudelijke materie of sectoren. Ze geeft aan wat wij doen, welke producten/diensten wij verlenen (bv. wij verlenen subsidies, wij adviseren, wij ontwikkelen beleid), los van de specifieke thema's waarrond wij werken (bv. wij ontwikkelen beleid rond GLB, korte keten, Bio, ...).

Deze procescascade werd naar aanleiding van de nieuwe strategie oefening van het departement voor de komende legislatuur geëvalueerd en geoptimaliseerd.

5. REGELGEVINGSAGENDA 2020-2024

Bijlage 5 omvat de regelgevingsagenda 2020 – 2024 voor het Departement Landbouw en Visserij voor de komende legislatuur.

////////////////////////////////////

Vlaanderen
is landbouw & visserij

Ondernemingsplan 2020-2024

Bijlage 1:

UITVOERINGSRAPPORT 2019

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

www.vlaanderen.be/landbouw

INHOUDSOPGAVE

Managementsamenvatting

Inleiding

- 1. Evaluatie ondernemingsplan 2019**
- 2. Rapportering over doelstellingen opgelegd door regerings-afspraken**
 - 2.1 Aanbevelingen Audit Vlaanderen**
 - 2.2 Uitvoering kerntakenplannen**
 - 2.3 Opvolging personeelsbesparing**

MANAGEMENTSAMENVATTING

Het ondernemingsplan 2019 van het Departement Landbouw en Visserij bevat de prioritaire projecten (PPR's) die het departement in 2019 heeft uitgevoerd om bij te dragen aan de strategische (SD 1- SD 6) en operationele doelstellingen van de Beleidsnota Landbouw en Visserij 2014-2019, en aan de strategische doelstelling (SD 7) over interne werking.

Hieronder een samenvattende tabel van de PPR's per strategische doelstelling.

Nr.	Projectnr.	Strategische projecten 2019
SD 1: Duurzame bedrijfsvoering wordt voorop gezet in Flanders Agrofood Valley		
1.	PPR-AKKV-1.1.1	Vorbereiden van het operationeel programma (EFMZV 2020-2027)
2.	PPR-ABCO-1.2.1	Inventarisatie en onderzoek in functie van een mogelijke aanpassing van de gewestelijke landbouwwetgeving door de wijzigingen van de vennootschapswetgeving
3.	PPR-ABCO-1.3.1	Vorbereiding van de opmaak van een nieuw strategisch plan GLB post 2020 en klankbord overleg organiseren
4.	PPR-ABCO-1.3.2	Opvolgen van de gevolgen van de BREXIT op landbouw en visserij
5.	PPR-AOO-1.3.3	Lancering overheidsopdracht KRATOS 3 en uitvoering ervan, raad op maat
6.	PPR-AIS-1.5.1	Onderzoeken van de hervorming van het LRF en de uitwerking van de brede weersverzekering voor landbouwers
7.	PPR-ABCO-1.5.2	Coördineren en opvolgen van gevolgen en impact van de Afrikaanse varkenspest
SD 2: Flanders Agrofood Valley wordt op de kaart gezet in binnen- en buitenland		
8.	PPR-AIS-2.4.1	Uitvoering geven aan nieuw Strategisch Plan Bio met focus op bioclusters, bio-onderzoek en omschakeling
SD 3: De agrofood keten staat sterk in Vlaanderen		
9.	PPR-AOO-3.1.1	Producentenorganisaties ondersteunen, o.a. door een nieuwe oproep
26+SD 4: Flanders Agrofood Valley houdt rekening met zijn omgeving		
10.	PPR-ABCO-4.1.1	Coördineren en organiseren van structureel droogteoverleg met de sector, door de verdere uitvoering van een Actieplan Water voor de land- en tuinbouw (incl. hierin rapporteren over de landbouwrampen 2017 en 2018, uitbetaling hogere voorschotten en oproep agrovoeding met focus op water)
11.	PPR-ABCO-4.1.2	Opvolgen van het klimaatplan voor wat betreft landbouw en visserij
12.	PPR-ABCO-4.3.1	Opmaak van een nieuw Vlaams Bijenteeltprogramma voor de periode 2019-2022
13.	PPR-ABCO-4.4.1	Opvolging van de aanlandingsplicht in de visserij
14.	PPR-AKKV-4.6.1	Verder bijdragen aan de Ketenroadmap Voedselverlies met als doel de voedselverliezen te verminderen tegen 2020
SD 5: Innovatie is de sleutel van de toekomst van Flanders Agrofood Valley		
15.	PPR-AOO-5.1.1	Organiseren van een nieuwe oproep voor nieuwe projectsteun innovatie (i.k.v. EIP, VLIF projectsteun)

16.	PPR-AOO-5.1.2	Vorbereiden van een departementale innovatiestrategie, met focus op optimalisatie van bestaande instrumenten en de samenhang ertussen (met oog op AKIS)
SD 6: De overheid is de partner van Flanders Agrofood Valley		
17.	PPR-ADO-6.1.1	Aan de hand van een goed data-, informatie- en kennisbeheer de dienstverlening aan klanten van het Departement Landbouw en Visserij verbeteren en het Departement Landbouw en Visserij uitbouwen als data-, informatie- en kennisgedreven overheid
18.	PPR-AIS-6.2.1	Implementatie van perceelscontroles door monitoring van activiteiten en teelten voor bepaalde EU-steunmaatregelen ter vervanging van een klassiek controlesysteem
SD 7: Het Departement Landbouw en Visserij organiseert zich optimaal om de strategische doelstellingen 1 tot en met 6 zo efficiënt mogelijk uit te voeren		
19.	PPR-ADO-7.1.1	Iedereen BIG
20.	PPR-ADO-7.1.2	Werken met goesting
21.	PPR-ADO-7.1.3	Integraal loopbaanbeleid

INLEIDING

Het jaarrapport van het ondernemingsplan 2019 bestaat (conform het sjabloon van de Vlaamse Regering)

uit twee delen:

- in het eerste deel (hoofdstuk 1) wordt een evaluatie gemaakt van de verschillende prioritaire projecten die werden opgenomen in het ondernemingsplan 2019;
- in het tweede deel (hoofdstuk 2) wordt gerapporteerd over de regeringsafspraken (aanbevelingen audit Vlaanderen, kerntakenplan en personeelsbesparingen).

Voor de evaluatie van de verschillende prioritaire projecten werd gebruik gemaakt van de jaarevaluatie in de opvolgingstool van de Vlaamse overheid, Traject.

1 EVALUATIE ONDERNEMINGSPLAN 2019

SD1. DUURZAME BEDRIJFSVOERING WORDT VOOROPGEZET IN FLANDERS AGROFOOD VALLEY

OD 1.1. INSTROOM EN VERJONGING VAN BEDRIJFSLEIDERS BEVORDEREN ALS BASISVOORWAARDE VOOR HET BEHOUD VAN EEN TOEKOMSTGERICHTE EN DUURZAME LANDBOUWSECTOR

PPR-AKKV-1.1.1. Voorbereiden van het operationeel programma (EFMZV 2021-2027)

Situering

De Europese Commissie heeft een voorstel gelanceerd voor de oprichting van het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij (EFMZV) voor de periode 2021-2027, als opvolger van het huidige EFMZV voor de periode 2014-2020. De EFMZV-middelen worden verdeeld tussen gedeeld, direct en indirect beheer. Voor het gedeelte van de middelen die onder gedeeld beheer staan, moet de betreffende lidstaat een Programma opstellen waarin hij toelicht hoe hij de financiële middelen zal gebruiken om de beleidsdoelstellingen te bereiken. Concreet heeft het Belgische (Vlaamse) Programma tot doel om de strategie uiteen te zetten hoe dit programma zal bijdragen aan de beleidsdoelstellingen in het kader van de uitvoering van het Gemeenschappelijk Visserij Beleid (GVB) en van het maritiem beleid. Daarbij moeten de vier Prioriteiten voor het EFMZV, zoals bepaald in art. 4 van het voorstel tot verordening inzake EFMZV, worden nagestreefd. Verder moet de steun in het kader van het EFMZV helpen om de doelstellingen van de Unie betreffende de matiging van en de aanpassing aan de milieu- en klimaatverandering te halen.

Doel

Het project Opmaak Programma EFZMV II heeft tot doel een ambitieus en breed gedragen Programma op te stellen dat ertoe zal bijdragen om met steun van het EFMZV de gewenste beleidsdoelstellingen te bereiken. Het project is geslaagd als het Programma op tijd wordt aangenomen, met name voor aanvang van de nieuwe Programmaperiode op 1 januari 2021.

Projectmijlpalen

Het project is opgedeeld in 4 Hoofdfases: opstart, organisatie en planning, intermediaire fase (IM of Uitvoeringsfase) en afsluitingsfase, waarvan enkel de IM-fase uit enkele sub-fases bestaat (de strategische fase, de conceptfase en de redactionele fase).

Binnen elke fase of sub-fase worden bepaalde 'Producten' samengesteld, waarvan de afwerking ook als mijlpaal is aangeduid. De Producten 1 tot en met 8 vormen de basis voor het opmaken van het Programma. Deze producten zijn:

- omgevingsanalyse (P1);
- SWOT (P2);
- behoefte analyse (P3);
- doelstellingen (P4);
- strategie (P5);
- maatregelen (P6);
- resultaat- en outputindicatoren (P7);
- budget (P8).

De afwerking van elk product dat hierboven is aangegeven, wordt aangestipt als mijlpaal binnen het project. Naast deze 8 producten zijn er nog 2 bijkomende mijlpalen:

- afgewerkt Programma EFMZV II (P9);
- goedgekeurd Programma EFMZV II (P10).

In 2019 zal de strategie worden afgewerkt en zal een draft van het operationeel programma worden voorbereid.

Kritische succesfactoren

- Europese (basis-, uitvoerings- en gedelegeerde) verordeningen zijn tijdig klaar en goedgekeurd.
- Snelle vorming van een nieuwe Vlaamse Regering.
- Vlotte goedkeuring door de Vlaamse Regering.
- Vlotte goedkeuringsprocedure bij de Europese Commissie.

Jaarevaluatie 2019

Status

Kleine afwijking

Duiding

In navolging van de statusupdate in Q3, kunnen we concluderen dat de jaarplanning een kleine afwijking vertoont ten opzichte van de initiële doelstellingen, zonder dat deze het uiteindelijke doel van het project in gedrang brengt. Vooralsnog blijft de doelstelling behouden om het Programma op 1 januari 2021 te kunnen opstarten, en wordt er gewerkt om deze streefdatum te bereiken. Niettemin moet erkend worden dat de haalbaarheid hiervan eerder twijfelachtig is. De finale EU-regelgeving zal naar alle waarschijnlijkheid ten vroegste midden of najaar 2020 afgerond worden. Bijgevolg zullen zich wellicht lastminutewijzigingen aan het programma opdringen, die vervolgens een goedkeuring op Europees en Vlaams niveau vereisen. In het meest optimistische scenario is een opstart in dat geval ten vroegste in het voorjaar van 2021 haalbaar.

In de loop van 2019 zijn de nodige initiatieven genomen om in samenspraak met de geïdentificeerde kernstakeholders de vooropgezette mijlpalen te bereiken. Daarbij is de opgestelde ontwerpstrategie (voorgelegd aan SALV) het meest concrete resultaat.

Volgend op deze ontwerpstrategie hebben er intensieve dieptebevestigingen plaatsgevonden met zeven verschillende focusgroepen. Zo zijn de meest cruciale maatregelen en mogelijke concrete acties door stakeholders in kaart gebracht. Deze zullen de basis vormen voor de Concept- en Redactionele fase. De doelstelling om in het voorjaar van 2020 een ontwerp programma af te werken, blijft behouden.

In de marge van het Programma wordt steeds duidelijker welke verwachtingen de Europese Commissie stelt. Ondertussen lopen de interne voorbereidingen voor enkele bijkomende 'werven':

- interne analyse van beheers- en monitoringsystemen, incl. verkenning van operationele uitdagingen/opportunities;
- interne aftoetsing van de noodzaak van de Strategic Environmental Assessment (SEA) op programma-niveau;
- actualisatie van het Nationaal Strategisch Plan Aquacultuur op basis van nieuwe Strategische Richtsnoeren voor de ontwikkeling van een duurzame Europese aquacultuursector (op initiatief van de EU Commissie);
- interne analyse van de noodzaak van een licht-versie ex-ante evaluatie. Deze is niet verplicht, maar wordt wel sterk aangeraden door de Europese Commissie.

OD 1.2. DE JUISTE BEDRIJFSVORM EN DE JUISTE FINANCIERING BEPALEN MEE DE TOEKOMST

PPR-ABCO-1.2.1. Inventarisatie en onderzoek in functie van mogelijke aanpassing van de gewestelijke landbouwwetgeving door de wijzigingen van de vennootschapswetgeving

Situering

De voorgenomen wijziging van de vennootschapswetgeving en de vaststelling dat de voorliggende voorstellen mogelijk een impact zullen hebben op de door het Departement Landbouw en Visserij beheerde wetgeving, de wetgeving die een impact heeft op onze sectoren, op onze sectoren zelf en op ons als overheid.

Doel

Het eindresultaat is een inventarisatie van de mogelijke problemen veroorzaakt door de nieuwe vennootschapswetgeving en het formuleren van oplossingen.

Projectmijlpalen

- Goedkeuring van de nieuwe vennootschapswetgeving in de kamer van volksvertegenwoordigers.
- Inventarisatie van problemen.
- Inventarisatie van oplossingen.
- Eventuele insteek voor een globaal regelgevingsinitiatief op niveau van de Vlaamse overheid.
- Aanpassing van de eigen sectorale regelgeving met een eigen initiatief, mocht er geen globaal regelgevingsinitiatief op niveau van de Vlaamse overheid komen of mocht dit niet voldoende zijn.

Kritische succesfactoren

- Goedkeuring van de nieuwe vennootschapswetgeving in de kamer van volksvertegenwoordigers.
- Wil van de andere actoren binnen de Vlaamse overheid om een globaal initiatief op te starten.

Jaarevaluatie 2019

Status

Op schema

Duiding

De aanpassing van de vennootschapswetgeving is opgenomen in het decreet van 26 april 2019 houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw. De interne screening is gebeurd. Op het beleidsforum van 27 juni is de stand van zaken kort geschetst. De eerste helft van 2020 volgt een Leren in Netwerk. De aanpassingen aan de sectorale regelgeving volgen - indien noodzakelijk in 2020.

OD 1.3. EEN OPTIMAAL ONDERSTEUNINGSKADER BIJEN VOOR EEN DUURZAME BEDRIJFSVOERING IN EUROPESE CONTEXT

PPR-ABCO-1.3.1. Voorbereiding van de opmaak van een nieuw Strategisch Plan GLB post 2020 en klankbordoverleg organiseren

Situering

Op 1 januari 2021 start – normaal gezien - de nieuwe periode voor het GLB. Daarvoor moet elke lidstaat een strategisch plan GLB opmaken dat zowel pijler 1 als pijler 2 van het GLB omvat. Meer bepaald moet daarin staan welke noden er zijn, met welke interventies men aan die noden tegemoet zal komen, wat de doelstellingen en streefwaarde zijn, wat de financiële allocaties zijn voor de interventies, ...

Hierbij is het belangrijk dat de stakeholders betrokken worden. Dit gebeurt via een klankbordgroep. Ook de SALV zal zijn rol als adviesorgaan kunnen spelen.

We gaan ervan uit dat België 2 afzonderlijke plannen kan indienen: een Vlaams en een Waals plan GLB.

Doel

Een volledig en goed onderbouwd strategisch plan GLB dat tijdig wordt ingediend bij en goedgekeurd door de Europese Commissie.

- Indiening bij de Europese Commissie: tegen 1 januari 2020 of zo snel mogelijk na goedkeuring van het MFK en alle betrokken verordeningen.
- Goedkeuring door de Europese Commissie in de loop van 2020.

Projectmijlpalen

- Maart 2019: strategiedocument klaar en voorleggen aan SALV.
- September 2019: ruwe ideeën voor interventies.

Kritische succesfactoren

- Europese (basis, uitvoerings- en gedelegeerde) verordeningen zijn tijdig klaar en goedgekeurd.
- Snelle vorming van een nieuwe Vlaamse Regering.
- Vlotte goedkeuring door de Vlaamse Regering.
- Vlotte goedkeuringsprocedure bij de Europese Commissie.

Jaarevaluatie 2019

Status

Op schema

Duiding

De voorbereiding van het GLB post 2020 loopt. De Europese Commissie heeft de start van het nieuwe programma echter met een jaar uitgesteld. De besprekingen zijn nog volop aan de gang en ook over het MFK wordt pas in 2020 een akkoord verwacht.

Komend jaar werken we verder aan de uitwerking van het strategisch plan. We dienen het Strategisch plan in bij de Commissie voor 1 januari 2021.

Afgelopen jaar werd de strategie uitgewerkt en is de ex-ante-evaluatie opgestart. Daarnaast werden de voorstellen tot maatregelen doorgestuurd naar het kabinet.

Daarnaast werd er ook drie keer een overleg gepland met de klankbordgroep (10/10/2018, 5/2/2019 en 17/6/2019). De klankbordgroep is een vertegenwoordiging van de meest relevante stakeholders bij de opmaak van het GLB.

PPR-ABCO-1.3.2. Opvolgen van de gevolgen van de Brexit op landbouw en visserij

Situering

Het Verenigd Koninkrijk heeft beslist om op 29 maart 2019 uit de Europese Unie te stappen. Dit heeft grote gevolgen voor de andere lidstaten, ook op het vlak van landbouw en visserij.

Doel

De bedoeling is om de evoluties in de Brexit nauwgezet op te volgen en de belangen van de Vlaamse landbouw en visserij duidelijk te maken in de besluitvorming over de Brexit. Het finale doel is om de Brexit zo zacht mogelijk te maken voor deze sectoren.

Projectmijlpalen

Een mijlpaal zal de goedkeuring van het akkoord zijn dat het Verenigd Koninkrijk en de EU-27 hebben gesloten. De volgende mijlpaal is dan de feitelijke uitstap op 29 maart 2019. Indien er een akkoord komt dan kan er ook onderhandeld worden over de toekomstige relatie die van start zou moeten gaan begin 2021. Als er geen akkoord wordt bereikt, zal moeten bekeken worden wat de volgende stappen zijn.

Kritische succesfactoren

Cruciaal is de goede informatiedoorstroom vanuit het Departement BuZa en de FOD BuZa.

Jaarevaluatie 2019

Status

Op schema

Duiding

De Brexit werd het hele jaar nauwgezet opgevolgd vanuit zijn mogelijke impact op landbouw. In het begin van het jaar lag de nadruk op de voorbereiding van een toen plausibel geachte no deal. Ook werd er ingezet op afstemming intern-Belgisch, maar ook met de Europese Commissie en lidstaten die net als België sterk geraakt zouden kunnen worden door de Brexit. In de tweede helft van 2019 beperkte de opvolging zich meer tot een algemene opvolging van de evolutie, aangezien er door de machtswissel aan het hoofd van de Britse regering en de daarop volgende verkiezingen op 12 december maar weinig evoluties waren in verband met landbouw. Toch werd in die periode ook de deal die premier Johnson sloot met de EU gescreend op zijn impact voor de sector.

PPR-ABCO-1.3.3. Lancering overheidsopdracht KRATOS 3 en uitvoering ervan, raad op maat

Situering

Het adviesstelsel KRATOS is een subsidiemaatregel die deel uitmaakt van PDPO III (2014-2020). De adviesdiensten die advies verlenen, worden geselecteerd via een overheidsopdracht. De huidige raamovereenkomst (de zogenaamde KRATOS 2) liep eind 2018 ten einde. Ter opvolging daarvan wordt een nieuwe overheidsopdracht gepubliceerd (de zogenaamde KRATOS 3). Die moet de adviesverlening tot het einde van PDPO III verzekeren.

Doel

Voor elk van de percelen van de overheidsopdracht is het gunningsresultaat bekend en wordt de opdracht aan minimaal 1 en maximaal 5 adviesdiensten gegund.

Projectmijlpalen

- Opening van de offertes.
- Goedkeuring van de gunningsbeslissing door de Inspecteur van Financiën en de minister.
- Publicatie van het gunningsresultaat.

Kritische succesfactoren

- Vlotte samenwerking met betrokken actoren (juridische dienst, evaluatoren).
- Voldoende arbeidskrachten binnen de dienst die ondersteuning kunnen geven bij de gunningsprocedure.
- Het project kan pas slagen indien voor alle percelen offertes zijn ingediend die bovendien ook kwalitatief aan de gestelde eisen voldoen.

Jaarevaluatie 2019

Status

Gerealiseerd

Duiding

De evaluatie van de offertes en het afronden van de gunningsprocedure voor KRATOS 3 is vlot verlopen dankzij een goede samenwerking met alle betrokken actoren.

Voor 13 van de 14 percelen werden er voldoende kwalitatieve offertes ingediend waardoor de opdracht voor deze percelen gegund kon worden aan 1 of meerdere adviesdiensten per perceel. Voor 1 van de 14 percelen (perceel 8; module 6A) werden er geen offertes ingediend en kon de opdracht niet gegund worden.

De adviesmodule voor KRATOS 3 werd in de tweede helft van mei 2019 gelanceerd op e-loket. Er werden sinds de opstart van KRATOS 3 al 520 adviesaanvragen ingediend verspreid over de verschillende adviesmodules.

De eerste betalingsaanvragen zijn intussen ook al ingediend en deze werden na een kwaliteitscontrole gevalideerd. De eerste facturen werden opgevraagd en ingediend en vanaf begin 2020 worden de eerste betalingen uitgevoerd.

OD 1.5. BLIJVEND INZETTEN OP ONDERSTEUNING VAN MENSEN ÉN BEDRIJVEN

PPR-AIS-1.5.1. Onderzoeken van de hervorming van het landbouwrampenfonds en de uitwerking van de brede weersverzekering voor landbouwers

Situering

De bestaande vergoedingsregeling voor teeltschade in het rampenfonds wordt tegen 1 september 2019 beëindigd en omgevormd tot een nieuw systeem, waarbij ingezet wordt op maximale responsabilisering van de land- en tuinbouwers. Een cruciaal element hierin is de brede weersverzekering, met een tussenkomst in de premie door de Vlaamse overheid. Dit stelsel moet de premie betaalbaar houden en de landbouwer een kwaliteitsgarantie bieden.

Doel

Het doel is een regelgeving waarbij enerzijds teeltschade in zeer uitzonderlijke situaties kan worden vergoed vanuit een rampenfonds, en waarbij anderzijds de landbouwers maximaal geresponsabiliseerd worden om het risico op teeltschade zelf te verzekeren via een brede weersverzekering.

Projectmijlpalen

- Overleg met Kanselarij en Bestuur i.v.m. opmaak gezamenlijk decreet.
- Opmaak BVR rampenfonds wat betreft teeltschade.
- Opmaak BVR weersverzekering.

Kritische succesfactoren:

Politieke consensus.

Jaarevaluatie 2019

Status

Gerealiseerd

Duiding

Het BVR brede weersverzekering werd goedgekeurd op 17/5/2019. Het decreet houdende de tegemoetkoming in de schade die aangericht is door rampen in het Vlaams Gewest werd goedgekeurd op 5/4/2019.

PPR-ABCO-1.5.2. Coördineren en opvolgen van gevolgen en impact van de Afrikaanse varkenspest

Situering

De Afrikaanse varkenspest is een aangifte- en bestrijdingsplichtige virale ziekte die voorkomt bij varkens. Er kan niet tegen worden gevaccineerd. De economische gevolgen van een uitbraak bij wilde everzwijnen of gedomesticeerde varkens zijn groot: op het vlak van bestrijdingskosten, dalende exportkansen en prijsdruk, ook op de interne markt.

Naast het beheer van het everzwijnenbestand in Vlaanderen (ANB) is het stimuleren van bioveiligheidsmaatregelen op de varkensbedrijven belangrijk om de kans op besmetting bij gedomesticeerde varkens in Vlaanderen te minimaliseren. Deze kans wordt momenteel als laag ingeschat juist omwille van de waakzaamheid van de sector en de relatief goede bioveiligheid op de professionele bedrijven.

Doel

Doel is samen met de sector, het beleidsdomein Omgeving, de federale overheid, de EU en andere betrokkenen de voorwaarden te scheppen zodat de kans op besmetting in Vlaanderen/op de bedrijven of op verdere verspreiding zo laag mogelijk wordt gehouden en de economische impact zoveel mogelijk wordt beperkt.

Projectmijlpalen

- Evolutie van het besmette gebied monitoren.
- Bioveiligheidsmaatregelen kenbaar maken bij landbouwers.
- Investerings in bioveiligheidsmaatregelen stimuleren.
- Economische implicaties monitoren.
- Overlegmomenten met stakeholders opvolgen.

Kritische succesfactoren

Blijvende waakzaamheid van de sector, jagers en publiek, succesvol everzwijnenbeheer.

Jaarevaluatie 2019

Status

Op schema

Duiding

De besmetting is beperkt gebleven tot wilde zwijnen in de provincie Luxemburg. Code geel van het actieplan van ANB "Verhoogde dreiging in Vlaanderen" geldt. Van 1/1/2019 t.e.m. 8/12/2019 zijn 481 nieuwe gevallen gerapporteerd, waarvan het gros gevonden is tijdens de eerste twee kwartalen van 2019. Hiermee is eind 2019 een fase ingegaan waarbij nieuwe besmettingen schaars zijn. Er is echter wel sprake van dragers die de ziekte hebben overleefd maar mogelijk wel kunnen overdragen. Het actieplan van ANB is in een laatste consultatiefase. Op het economisch vlak maken de laatste twee kwartalen van 2019 voor de meeste Vlaamse bedrijven veel goed. Daardoor komt er meer ruimte om nog meer aandacht aan preventie te besteden.

SD2. FLANDERS AGROFOOD VALLEY WORDT OP DE KAART GEZET IN BINNEN- EN BUITENLAND

OD 2.4. DE BIOLOGISCHE PRODUCTIE IN VLAANDEREN BLIJFT GROEIEN

PPR-AIS-2.4.1. Nieuw Strategisch Plan Bio uitvoeren met focus op bioclusters, bio-onderzoek en omschakeling

Situering

In het voorjaar van 2018 werd het nieuwe Strategische Plan Biologische Landbouw 2018-2022 officieel gelanceerd. Dit beleidsplan vloeide voort uit een samenwerking tussen het Departement Landbouw en Visserij, het Algemeen Boerensyndicaat, Boerenbond, BioForum Vlaanderen, Comeos, Fevia Vlaanderen en ILVO en VLAM. In het strategisch plan worden de krijtlijnen van het beleid uitgezet voor de komende jaren. De centrale ambitie van het plan is 'samen naar meer en betere bio-landbouw'. Het strategisch plan bestaat uit 15 acties, waarvan de focus voornamelijk ligt op de bioclusters, bio-onderzoek en omschakeling.

Doel

Dit project is succesvol wanneer uitvoering is gegeven aan de verschillende acties die geformuleerd zijn in het strategisch plan.

Projectmijlpalen

- Opstarten van de bioclusters (1^e helft 2019).
- Toekenning onderzoekssubsidies i.k.v. Vlaamse oproep rond bio-onderzoek (1^e helft 2019).
- Opstarten praktijkonderzoek via CCBT in nieuwe sectoren (kippen, varkens en sierteelt).
- Onderzoek en praktijkinfo uit het buitenland ter beschikking stellen aan onze biotelers in hun eigen taal.
- Deelname aan de internationale onderzoeksoproep rond bio: Core Organic (2^e helft 2019).

Kritische succesfactoren

Belangrijk is een goede samenwerking onderhouden met de verschillende uitvoerders van de projecten.

Jaarevaluatie 2019

Status

Op schema

Duiding

Na een analyse i.k.v. de bioclusters is de eerste cluster in het Pajottenland succesvol opgestart. Een eerste bijeenkomst vond plaats in september 2019. De verlenging van het project in 2020 is reeds vastgelegd op het budget van 2020.

Er werden 2 onderzoeksprojecten geselecteerd naar aanleiding van de toekenning van de onderzoekssubsidies rond bio-onderzoek, met name:

- optimalisatie bemesting in de biologische groenteteelt door ILVO, Inagro & UGent;
- intercropping in de biofruitteelt door KULeuven.

Via CCBT werden in de sectoren sierteelt en varkens 2 projecten rond praktijkonderzoek opgestart. De opstart voor de kippensector is gepland in 2020.

In het kader van de internationale onderzoeksgroep rond bio (Core Organic) werden 8 Vlaamse projecten ingediend. Half 2020 zal de definitieve selectie plaatsvinden.

Verder werden de werkingssubsidie voor Bioforum en CCBT toegekend, alsook de projectsubsidie Bio zoekt Boer en Bio zoekt Keten. VLAM bio krijgt subsidie voor vier jaar voor een deel van zijn activiteit, nl. het opmaken van infofiches op de allesoverbio.be site. Dit is de vertaling naar het grote publiek van de garanties die de biowetgeving geeft. VLAM heeft in de Europese oproep rond afzetbevordering ook een subsidie binnengehaald om de komende 3 jaar een meer uitgebreide campagne te voeren op o.a. televisie.

SD3. DE AGROFOOD KETEN STAAT STERK IN VLAANDEREN

OD 3.1. DUURZAAMHEID IS EEN VERHAAL VAN DE GANSE KETEN

PPR-AOO-3.1.1. Producentenorganisaties ondersteunen, o.a. door nieuwe oproep

Situering

De meeste landbouw- en tuinbouwbedrijven situeren zich in een lange keten met grote spelers in de toelevering en bij de afname van producten en diensten. Samenwerken om beter te kunnen onderhandelen is een cruciaal element voor de vitaliteit van de landbouwsector. Hiervoor is het belangrijk om nieuwe producentenorganisaties financieel te steunen.

Daarnaast is ook een goed gestructureerde keten essentieel. Dit kan via de werking van brancheorganisaties.

Doel

De bedoeling is om de marktpositie van landbouwers in de keten te versterken door betere samenwerking en gezamenlijke afzet. Dit kan via de oprichting van producentenorganisaties en brancheorganisaties.

Projectmijlpalen

Resultaat van tweede oproep voor opstartsteun PO's.

Kritische succesfactoren

Communicatie vanuit en begeleiding door de overheid zijn heel belangrijk, maar verder is het succes afhankelijk van de dynamiek in de sectoren zelf.

Jaarevaluatie 2019

Status

Op schema

Duiding

Er werd een Ministerieel Besluit m.b.t. het verhogen van het steunbedrag van 400.000 euro naar 450.000 euro voor de indieningsronde goedgekeurd. Aansluitend werd het Ministerieel Besluit m.b.t. het toekennen van de steun aan de drie ingediende producentenorganisaties (PO's) ondertekend en wordt de beslissing aan de PO's bezorgd.

SD4. FLANDERS AGROFOOD VALLEY HOUDT REKENING MET ZIJN OMGEVING

OD 4.1. UITDAGINGEN VOORTKOMEND UIT ANDERE BELEIDSDOMEINEN WORDEN OPGEVOLGD, WANT DEZE VORMEN MEE DE LANDBOUW VAN MORGEN

PPR-ABCO-4.1.1. Coördineren en organiseren van structureel droogteoverleg met de sector, door de verdere uitvoering van een Actieplan Water voor de land- en tuinbouw (incl. hierin rapporteren over de landbouwrampen 2017 en 2018, uitbetaling hogere voorschotten en oproep agrovoeding met focus op water)

Situering

N.a.v. de droogte in het voorjaar en zomer 2017 werd in opdracht van de minister een eerste droogteoverleg met de sector georganiseerd op 4 juli 2017. Dit eerste droogteoverleg was het begin van structureel overleg rond de beleidsmatige proactieve aanpak van waterschaarste en droogte. Beoogd wordt om dit in samenhang met de aanpak wateroverlast te doen.

In 2018 werden we opnieuw geconfronteerd met een zeer droge zomer. Vanuit dit droogteoverleg werd het Actieplan Water voor de Land- en Tuinbouw 2019-2023 op 15 november 2018 overhandigd aan minister Schauvliege. Het actieplan is een levendig document, 'work in progress' en zal de komende 5 jaar verder geconcretiseerd, geprioriteerd en uitgevoerd worden.

Doel

Door dit project willen we de landbouwsector op een duurzame, robuuste manier voorbereiden op toekomstige periodes van droogte/wateroverlast die o.a. ten gevolge van klimaatverandering vaker zullen voorkomen.

Op basis van het structureel droogteoverleg dat twee keer per jaar samenkomt, zal:

- het actieplan verder geconcretiseerd, geprioriteerd en uitgevoerd worden;
- jaarlijks een stand van zaken over lopende en nieuwe onderzoeksprojecten en nieuwe kennis uitgewisseld worden met de actoren tijdens het droogteoverleg.

Projectmijlpalen

Twee keer per jaar een structureel droogteoverleg met hierbij:

- concretisering en prioritering van acties;
- één keer per jaar een stand van zaken geven van lopende en nieuwe onderzoeksprojecten en kennis uitwisselen.

Kritische succesfactoren

- Actiegericht: de mate waarin acties in het actieplan verder geconcretiseerd en geprioriteerd worden;

- Klantgericht: goed verloop van het structureel overleg met de sector, nieuwe of ontbrekende stakeholders (bv. VLAKWA, VMM, Departement Omgeving, CIW, ...) mee uitnodigen.

Jaarevaluatie 2019

Status

Op schema

Duiding

Het structureel droogteoverleg komt ongeveer twee keer per jaar samen. Een eerste overleg vond plaats op 25/4/2019. Een tweede overleg was oorspronkelijk gepland voor het najaar 2019 maar is verschoven en is doorgegaan op 27/01/2020.

Op het overleg van 25/04/2019 werd een stand van zaken gegeven over de droogtetoestand, over de uitvoering van het Actieplan Water en over de CIW (Coördinatie Commissie Integraal Waterbeleid werking. Ook werd de studie "Watergebruik en -beschikbaarheid in de landbouw en agrovoeding in Vlaanderen" van het Departement Landbouw en Visserij van december 2018 toegelicht. Verder werden de aanbevelingen irrigatie en het afwegingskader blauwalgen (in het kader van captatieverboden in tijden van waterschaarste) besproken met de sector.

Op 9 december 2019 werd een stand van zaken over het Actieplan Water gegeven tijdens een vergadering van de werkcommissie klimaatadaptatie van de SALV.

Tot nu toe lopen er dus verschillende acties die geconcretiseerd zijn of worden. Een echte prioritering van acties is in 2019 niet gebeurd. Wel is het zo dat veel acties/voorbereidend beleidswerk gerelateerd is aan de optimalisatie van het draaiboek coördinatie droogte van de CIW (het reactief beleid) en in die zin wel meer prioritair is (meer korte termijn, beter voorbereid indien volgende zomer droog is, wat in 2019 opnieuw het geval was).

Op het overleg van 27/01/2020 willen we focussen op een overzicht/stand van zaken van de kennis/lopende/geplande (onderzoeks)projecten bij de verschillende leden van het droogteoverleg. Vertegenwoordigers vanuit de provincies, VLAKWA en droogtecoördinator bij VMM (Sven Verbeke) zijn reeds bijkomend mee uitgenodigd (i.f.v. de agendapunten).

PPR-ABCO-4.1.2. Opvolgen van klimaatplan voor wat betreft landbouw en visserij

Situering

In uitvoering van het Vlaams Klimaatpact werd het vervolgtraject voor Enerpedia 2.0 uitgevoerd, waarbij de focus ligt op de adviserings-, sensibiliserings-, voorlichtings- en onderzoekacties rond energiebesparing en hernieuwbare energie op Vlaamse land- en tuinbouwbedrijven. De geplande doelstellingen voor de landbouwsector zijn opgenomen in de klimaatplannen voor de periode 2021-2030, cfr. VR 2018 2007 DOC.0830/2TER. Hoofdstuk 4.3 Landbouw en Hoofdstuk 4.6 Landgebruik.

Doel

Uitvoering van acties in het kader van de beleidsmaatregelen, cfr. zie VR 2018 2007 DOC.0830/2TER, hoofdstuk 4.3 en 4.6, doelstellingen en beleidsmaatregelen.

Projectmijlpalen

Invulling van de doelstellingen en beleidsmaatregelen opgenomen in het maatregelenprogramma.

Kritische succesfactoren

- Budget en samenwerking met andere beleidsdomeinen op het vlak van regelgeving.
- Geïntegreerde aanpak.

Jaarevaluatie 2019

Status

Op schema

Duiding

Het klimaatplan werd definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De aangepaste teksten werden gescreend en aangevuld door het Departement Landbouw en Visserij, zowel voor het hoofdstuk landbouw, hoofdstuk LULUCF, energieluik als transversale maatregelen. De herberekende doelstellingen voor landbouw werden opgevolgd door het departement. In januari 2020 is er overleg met het Departement Omgeving ingepland om toelichting te krijgen over de berekeningen achter de doelstellingen en het vervolgtraject. Ondertussen loopt de uitvoering van het convenant enterische emissies verder, is de stuurgroep 3 keer samengekomen en werd er een ad-hoc-wetenschappelijke werkgroep opgericht voor de implementatie van de maatregelen in de emissie-inventaris. Nadat deze oefening is gebeurd kan de stuurgroep een beslissing nemen over het goedkeuren van de maatregelen. Ook de verlenging van het project enerpedia wordt voorbereid. Daarnaast zijn voorstellen geformuleerd voor klimaatmaatregelen in het nieuwe GLB.

OD 4.3. ZOWEL ONDERSTEUNEND ALS FLANKEREND BELEID ALS ONDERZOEK STUREN MEE IN DE JUISTE RICHTING

PPR-ABCO-4.1.3. Opmaak nieuw Vlaams Bijenteeltprogramma voor de periode 2019-2022

Situering

Het Vlaamse Bijenteeltprogramma wordt opgevolgd door het Toezichtscomité. Dit is een coördinatieplatform waarop alle belanghebbende partijen binnen de imkerij aanwezig moeten zijn. De bedoeling is de krachten te bundelen om de actuele bijensterfte terug te dringen. Vooral de overkoepelende imkerverenigingen zijn hier de stakeholders. Het uiteindelijke programmavoorstel moet ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Europese Commissie.

Doel

Het project 'Opmaak VBP' is geslaagd wanneer een sectorgedragen programmavoorstel op tafel ligt, en in een volgende stap goedgekeurd wordt door de Europese Commissie.

Projectmijlpalen

Indiening EC: 15 maart 2019.

Kritische succesfactoren

Goedkeuring van de draft door de Europese Commissie.

Jaarevaluatie 2019

Status

Gerealiseerd

Duiding

Het nieuw Vlaamse Bijenteeltprogramma (VBP) voor de periode 2020-2022 is opgemaakt in samenspraak met de imkerij (Toezichtscomité VBP) conform de richtlijnen vanuit de EU.

Het VBP 2020-2022 is van start gegaan op 1 augustus 2019, en loopt tot 31 juli 2022. Binnen de lijnen van dit nieuwe programma ligt een nieuwe focus waarbij het programma zich heel bewust richt tot de startende imkers, nieuwe imkertechnieken (o.a. natuurimkeren) en de stroomlijning van de bestaande imkeropleidingen.

Er wordt op Europees niveau voor de drie werkjaren jaarlijks een budget van 40 miljoen euro gereserveerd om te verdelen over de verschillende Nationale Bijenteeltprogramma's van alle lidstaten. Dit is op Europees niveau een stijging (van 36 miljoen euro naar 40 miljoen euro). Als basis voor de verdeling over alle lidstaten is het gemiddeld aantal (volwaardige) bijenvolken per lidstaat gebruikt uit de monitoring van 2016-2017. Deze referentieperiode voor de verdeelsleutel komt niet even goed uit voor elke lidstaat. Voor België valt hierdoor de jaarlijkse Europese toelage terug van 250.000 euro naar 160.000 euro, dit is een budgetvermindering met 36 %. Dit betekent voor België (Vlaanderen) dat er zeer scherp op het budget zal moeten gewerkt worden. Het engagement van de uitvoerders is uitgesproken groot om het uitgetekende programma te realiseren.

OD 4.4. EXPLOREREN VAN DUURZAME ALTERNATIEVEN IN DE VISSERIJ

PPR-AKKV-4.4.1. Opvolging van de aanlandingsplicht in de visserij

Situering

Op 1 januari 2019 wordt de Europese visserijsector geconfronteerd met de volledige invoering van de aanlandingsplicht. Artikel 15 van het GVB gaat expliciet over de aanlandingsverplichting. In lid 6 van dit artikel 15 staat: *“indien er geen meerjarenplan of beheerplan voor een bepaalde visserij is vastgesteld dan is de Europese Commissie bevoegd om gedelegeerde handelingen vast te stellen die op een tijdelijke basis en voor een termijn van ten hoogste 3 jaar een specifiek teruggooiplan vastleggen. De lidstaten kunnen samenwerken bij het opstellen van zo'n plan.”*

De regionale lidstaatgroepen (Noordzee-groep; Noord westelijke wateren en Zuid Westelijke Wateren) werden dus in het leven geroepen om pragmatische oplossingen uit te werken, die dan door de Europese Commissie als gedelegeerde handelingen bekrachtigd worden.

Doel

In 2018 werden door de lidstaatgroepen gemeenschappelijke aanbevelingen (met uitzonderingen op de aanlandingsverplichting) goedgekeurd die dan in gedelegeerde handelingen werden vertaald. Voor België is verdere opvolging van het dossier 'hoge overleving schol en tarbot' belangrijk. Er zal ook veel aandacht moeten besteed worden aan de vangstgegevens van de verstikkingssoorten (chokes). Dat zijn soorten waarvoor het quotum laag is en die problematisch kunnen worden wanneer ze als bijvangst worden gevestigd. De vis mag immers niet worden teruggegooid waardoor we het risico lopen dat we het quotum overschrijden en de hoofdvangst niet kunnen verderzetten omdat het gebied gesloten wordt.

Zodra de gedelegeerde verordeningen (delegated acts) zijn gepubliceerd, moeten die in Vlaanderen vertaald worden naar tijdelijk aanvullende maatregelen.

Projectmijlpalen

- Goedkeuring van de delegated Act 'Hoge overleving tarbot'.
- Eind mei 2019: bezorgen van de joint recommendations van de lidstaatgroepen aan de Europese Commissie.

Kritische succesfactoren

- Akkoord van de Europese Commissie op de Joint recommendations.
- Resultaten van de overlevingsproeven uitgevoerd door ILVO.
- Bereidheid van andere lidstaten om quota van verstikkingssoorten te ruilen zodat vervroegd sluiten van visgebieden maximaal wordt vermeden.

Jaarevaluatie 2019

Status

Kleine afwijking

Duiding

Het is wachten op de publicatie van de gedelegeerde handelingen. Afhankelijk ook van het EP. Normaal van start vanaf 01/01/2020

OD 4.6. KIEZEN VOOR EEN VOEDINGSSYSTEEM MET MAXIMALE VALORISATIE VAN DE LANDBOUW- EN VISSERIJPRODUCTEN

PPR-ABCO-4.6.1. Verder bijdragen aan de Ketenroadmap Voedselverlies met als doel de voedselverliezen te verminderen tegen 2020

Situering

De Ketenroadmap Voedselverlies is een Vlaamse publiek-private samenwerking met als doel de voedselverliezen met 15% te verminderen tegen 2020. Ondertussen is het Ketenplatform drie jaar actief en zijn we halfweg de geplande periode van zes jaar. Sinds de start werden in Vlaanderen al heel wat acties op de rails gezet om voedselverlies te voorkomen.

Doel

In 2019 werd de uitvoering van de ketenroadmap voortgezet. Ondertussen lopen ook al nieuwe acties, die voortvloeien uit het Forum Voedselverlies van november 2017. Zo zijn er acties in de opstartfase die gaan over strategieën om gekke groenten en fruit te valoriseren.

In februari 2019 organiseert het ketenplatform een Voedselverliesforum dat in het teken zal staan van de aanpak van voedselverlies bij de consument.

Projectmijlpalen

- Januari 2019: publicatie voortgangsrapport jaar 2018.
- Februari 2019: voedselverliesforum 2019 (thema: consument).
- Maart/april 2019: publicatie tussentijdse monitoring.
- November 2019: krachtlijnennota aanpak na 2020.

Kritische succesfactoren

Monitoring is een gezamenlijk project: goede afstemming en samenwerking is cruciaal. Strakke timing van de diverse mijlpalen.

Jaarevaluatie 2019

Status

Gerealiseerd

Duiding

De belangrijkste acties vanuit Departement Landbouw en Visserij die bijdragen aan de uitvoering van de Ketenroadmap 2019 zijn:

- deelnemen aan coördinatie (kerngroep Vlaamse overheid en Ketenplatform Voedselverlies). In dit kader hebben we deelgenomen aan de Interdepartementale werkgroep voedselverlies en het Ketenplatform Voedselverlies. Samen met OVAM en het Departement Omgeving coördineren we ook het traject ter voorbereiding van de opvolger van de ketenroadmap voor de periode 2021-2025. We hebben bijgedragen aan de opmaak van een ontwerpkrachtlijnennota in co-creatie met partners in een uitgebreid Ketenplatform (ketenpartners+overheid+stakeholders). Deze ontwerpnota wordt komende weken intern

- verder afgestemd. We hebben ook een bijdrage geleverd aan de organisatie van het Voedselverliesforum op 23 mei (gezamenlijk event);
- rapportage vooruitgang LV-acties ketenroadmap. Departement Landbouw en Visserij en ILVO trekken ook enkele acties uit de ketenroadmap. Deze werden ook dit jaar verder uitgevoerd. In december is een voortgangsrapportage overgemaakt aan het Departement Omgeving dat de voortgangsrapportage coördineert;
 - coördinatie monitoring. LV coördineert de monitoring van voedselverlies. We maken afspraken met alle relevante dataleveranciers, vragen alle data op, verwerken deze en gieten de cijfers en de analyse ervan in een monitoringsrapport dat gereviewd wordt door de betrokken experts en ketenpartners. In het voorjaar verscheen de tweede, tussentijdse, monitoring met cijfers over 2017. Begin 2020 wordt een plan van aanpak opgemaakt voor de eindmeting ter afronding van de ketenroadmap (stopt eind 2020).

Met deze inspanningen hebben we vanuit het Departement Landbouw en Visserij een belangrijke bijdrage geleverd aan het voedselverliesbeleid. De ervaringen gaan van pas komen voor de uitrol van het voedselbeleid vanaf 2020, dat vanuit het Departement Landbouw en Visserij gecoördineerd zal worden.

SD5.INNOVATIE IS DE SLEUTEL VAN DE TOEKOMST VAN FLANDERS AGROFOOD VALLEY

OD 5.1. EEN GEÏNTEGREERD ONDERZOEKS- EN INNOVATIEBELEID VOEREN IS PRIMORDIAAL

PPR-AOO-5.1.1. Organiseren van nieuwe oproep voor nieuwe projectsteun innovatie (i.k.v. EIP, VLIF-projectsteun)

Situering

Met dit project wordt het Besluit van de Vlaamse Regering van 24 april 2015 betreffende steun voor innovaties in de landbouw uitgevoerd en gaat over maatregel M04 binnen het PDPO III-programma. Deze maatregel gaat in op een bestaande nood binnen de Vlaamse landbouw om innovaties in de landbouw (investeringen), die nog niet mogelijk zijn binnen de reguliere VLIF-steun of waarmee in een bepaalde deelsector weinig of geen ervaring is in Vlaanderen, te ondersteunen. Het is deels een open oproep en deels over het thema 'duurzaam waterbeheer'.

Doel

Het project is geslaagd als er, na de selectie van de projecten, een aanzienlijk aantal waardevolle innovatieve projecten geselecteerd worden en de uitvoering van deze investeringsprojecten financieel ondersteund kunnen worden.

Projectmijlpalen

- Start van de oproep.
- Ontvangst projectaanvragen.
- Definitieve selectie van de projecten.

Kritische succesfactoren

- Een goede basiswerking van de nodige IT-applicaties;
- Een (economisch) klimaat in de landbouwsector dat tot innovaties aanzet;
- Een aanzienlijk aantal kwalitatieve projectaanvragen.

Jaarevaluatie 2019

Status

Gerealiseerd

Duiding

De oproep 2019 van de maatregel VLIF-innovatieve projectsteun is succesvol uitgevoerd. Dit werd volledig uitgevoerd zoals gepland. Er kon tijdig gestart worden met de oproep. In 2019 waren er een aanzienlijk groter aantal projectaanvragen in vergelijking met de voorgaande jaren. Dit wijst op het feit dat deze relatief nieuwe maatregel beter bekend is in de sector. Er werden dan ook 42 projecten positief geselecteerd voor uitvoering. Het maximale subsidiabele steunbedrag voor deze projecten bedraagt 5,37 miljoen euro. Momenteel zijn de aanvragers gestart met de uitvoering van deze projecten en zijn de eerste projecten ook reeds volledig uitgevoerd.

PPR-AOO-5.1.2. Voorbereiden van een departementale innovatiestrategie, met focus op optimalisatie van bestaande instrumenten en de samenhang ertussen (met oog op AKIS)

Situering

Het opstellen van een strategisch plan GLB voor AKIS (Agricultural Knowledge and Innovation System) voor het GLB post 2020.

Doel

Een voorstel van strategisch plan GLB voor AKIS, afgestemd met betrokken externe actoren kunnen voorleggen. Dit willen we bereiken door:

- samenstelling van een team van kernpersonen op het vlak van onderzoek, kennistransfer en innovatie binnen het departement, die de werkgroep zullen vormen voor dit project;
- uitwerken van een plan waarin de aanpak en werkwijze op het vlak van AKIS beschreven staan om de GLB-doelstellingen rond kennistransfer en innovatie te bereiken;
- afstemming met experts van buiten het departement, en in lijn brengen met maatregelen van buiten het GLB (departementale en externe).

Projectmijlpalen

- Analyse van de verbetervoorstellen voor de innovatie-maatregelen en selectie van verbetervoorstellen die moeten worden meegenomen in strategisch plan AKIS.
- Aanvullen van verbetervoorstellen met principes, wat als basis dient voor het opstellen van het strategisch plan.
- Opstellen strategisch plan AKIS met een efficiënte en effectieve inzet van de innovatieinstrumenten.
- Tussentijdse afstemming met onderzoeks- en innovatie-experts van buiten het departement (bv. via Platform voor Landbouwonderzoek).
- Finalisering van het voorstel innovatiestrategie.

Kritische succesfactoren

- Een betrokken en resultaatgerichte kerngroep.
- Samenwerking en afstemming op departementaal niveau en met externen.
- Inpassing strategisch plan AKIS in PDPO IV.
- Mensen en middelen voor de uitvoering van het strategisch plan AKIS.

Jaarevaluatie 2019

Status

Gerealiseerd

Duiding

Tegen de achtergrond van het GLB werd in het kader van de strategische GLB-nota een strategie uitgewerkt voor AKIS (Agricultural Knowledge and Information Systems). Er werden ook voorstellen gedaan voor interventies rond vorming en advisering, innovatie (VLIF en EIP) en demonstratieprojecten. Bovendien werd een globale aanpak van AKIS uitgewerkt en werden voorstellen geformuleerd voor een efficiënte communicatie hierover.

SD6. DE OVERHEID IS DE PARTNER VAN FLANDERS AGRO-FOOD VALLEY

OD 6.1. DE OVERHEID WORDT SLAGKRACHTIGER, ALS HEFBOOM VOOR DUURZAAM ONDERNEMERSCHAP

PPR-ADO-6.1.1. Aan de hand van een goed data-, informatie- en kennisbeheer de dienstverlening aan klanten van het Departement Landbouw en Visserij verbeteren en het Departement Landbouw en Visserij uitbouwen als data-, informatie- en kennisgedreven overheid

Situering

Het Departement Landbouw en Visserij erkent het belang van goed data-, informatie- en kennisbeheer en heeft deze processen sinds 2017 een duidelijke plaats gegeven in zijn structuur. Het departement heeft het afgelopen jaar een visie geformuleerd over deze drie domeinen en is gestart met verschillende projecten. Het doel is deze visies om te zetten tot realiteit om zo het beheer van zijn data, informatie en kennis te stroomlijnen, goed te beheren en maximaal in te zetten om de dienstverlening aan zijn klanten te verbeteren. Radicaal digitaal is dagdagelijkse realiteit binnen de organisatie. Dit kan enkel goed lopen als data, informatie en kennis op orde zijn en optimaal ingezet worden.

Doel

Het beheer van data, informatie en kennis stroomlijnen in het departement, en die nog meer in zetten om de dienstverlening aan de klanten te verbeteren als data-, informatie- en kennisgedreven overheid. Concreet voor 2019 de projecten voor data-, informatie- en kennisbeheer implementeren en uitvoeren conform de planning.

Projectmijlpalen

- Uitgebouwde datacatalogus.
- Gevalideerde en gecommuniceerde flow voor delen van data en informatie
- Gevalideerd informatiebeheersplan.
- Visie rond fileshare-gebruik.
- Gevalideerde kennisdomeinen.
- Visie rond data-analyse + prioritering rond data-analyseprojecten.

Kritische succesfactoren

- Voldoende resources langs business- en IT-kant.
- Departementale gedragenheid.
- Cultuur van kennisdeling creëren.

Jaarevaluatie 2019

Status

Op schema

Duiding

Voor databeheer werden in 2019 een aantal belangrijke stappen gezet om de data-maturiteit van onze organisatie te verhogen. Zo werd de data-catalogus afgewerkt, en werd gestart met een inventarisatie van de data-flows van en naar het departement. Er werd hard gewerkt aan verschillende AVG-protocollen en een nieuw dienstorder voor gegevensuitwisselingen. Rond open data gebeurde er een visie-oefening, en worden in 2020 de verschillende mogelijkheden tot ontsluiting onderzocht. Er gebeurde ook visie- en strategie-oefening rond data-analyse. Tot slot werd een besliscascade opgemaakt om data en informatie op een correcte manier te delen buiten de grenzen van het Departement Landbouw en Visserij (met klanten, Vo-medewerkers en derden). Al deze aspecten zijn via LiN in januari 2020 verder uitgedragen binnen de organisaties. Ook op het gebied van informatiebeheer is er op verschillende terreinen grote vooruitgang geboekt: qua kennis over informatiebeheer is er door aantrekken van resources een grote stap vooruit gezet. Qua uitvoering van informatiebeheer zijn ook belangrijke mijlpalen gehaald: het IBP is opgemaakt en zo goed als gevalideerd. Bovendien is er een plan van aanpak om het uit te voeren, zowel voor de digitale als analoge informatie. Daarnaast is een visie rond fileshares in opmaak en reeds gevalideerd door verschillende partijen. Voor substitutie is er conform het bestuursdecreet en BVR een good practice procedure uitgewerkt die in 2020 zal geïmplementeerd worden en via piloot uitgetest zal worden. Kortom, in 2019 werd de informatie van het Departement Landbouw en Visserij in kaart gebracht en zijn eerste stappen richting een proactief informatiebeheer opgezet.

Voor Kennisbeheer werden voor het eerst voor ons departement de prioritaire kennisdomeinen bepaald en actieplannen opgesteld om daarin de gewenste maturiteit te bereiken. Dit actieplan zal verder opgevolgd worden via de werkgroep en ADO. Er is veel ingezet om onze Kenniscultuur te doen groeien door communicatie en het kennishuis. Om kennisoverdracht te stimuleren werden handige leidraden kennisoverdracht opgemaakt en gebruikt. Het aantal LereninNetwerk (LiN) die georganiseerd worden met de bedoeling kennis te delen, neemt sterk toe, het concept is ook hervormd en biedt nu meerdere vormen aan de organisatoren. De werkgroep zelf werd hervormd n.a.v. de structuurwijziging en bijkomende leden werden verwelkomd.

OD 6.2. ADMINISTRATIEVE VEREENVOUDIGING WORDT NAGESTREEFD

PPR-AIS-6.2.1. Implementatie van perceelscontrole door monitoring van activiteiten en teelten voor bepaalde EU-steunmaatregelen ter vervanging van een klassiek controlesysteem

Situering

Verordening (EU) nr. 809/2014 werd in 2018 aangepast door Verordening (EU) nr. 2018/746. Het nieuwe artikel 40a in deze verordening laat toe om de klassieke perceelscontroles te vervangen door een monitoring van perceelsactiviteiten en teelten. Dit controle- en adviseringsprincipe wordt eveneens door de Europese Commissie naar voor geschoven bij haar uitwerking van het nieuwe GLB. De ervaring die de lidstaten de volgende jaren opbouwen, kan bijdragen tot de verdere uitwerking van de principes in het nieuwe GLB.

Doel

Het project is geslaagd als we:

- vanaf 2019, de controles op de basisbetaling, de premie voor jonge landbouwer en de vrijgestelden voor de vergroening organiseren via het monitoringsprincipe i.p.v. via de klassieke terreincontroles;
- de opgedane ervaringen positief benutten bij beleidsbeslissingen i.k.v. het nieuwe GLB post2020;
- de technologie ook kunnen gebruiken om de landbouwer proactiever te 'adviseren' (doel op lange termijn).

Projectmijlpalen

- Eind 2018 onze deelname aan de monitoring officieel bij Europa melden.
- In 2019 het operationaliseren van het monitoringsysteem.
- Tot 2020 toetsen of beleidskeuzes 'monitoring'-proof zijn.

Kritische succesfactoren

- De technische implementatie van de 'markers' en de 'checks' die de basis vormen van het monitoringssysteem.
- De aanpassing van de onderliggende interne processtappen.
- Het aanvaarden van deze nieuwe manier van werken binnen de sector.

Jaarevaluatie 2019

Status

Gerealiseerd

Duiding

Perceelscontrole door monitoring werd succesvol geïmplementeerd. Op de Directieraad van 20/12 wordt de evaluatie toegelicht.

SD7. HET DEPARTEMENT LANDBOUW EN VISSERIJ ORGANISEERT ZICH OPTIMAAL OM DE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN 1 TOT EN MET 6 ZO EFFICIËNT MOGELIJK UIT TE VOEREN

OD 7.1. HR

PPR-ADO-7.1.1. Iedereen BIG (Betrokken, Initiatiefnemen en Gemotiveerd)

Situering

Dit project startte reeds in 2018 onder de naam Medewerker 4.0. Ook in 2019 werd hier verder op ingezet. Het project onderging echter een naamwissel in Iedereen BIG.

Via het project Iedereen BIG wilden we opnieuw in 2019 inzetten op het stimuleren van creatief en oplossingsgericht denken.

Via dit project is ook ingezet op 2 van de 3 pijlers die een duurzaam HR-beleid beogen:

Respect :

- gericht op alle medewerkers als volwaardige interne stakeholders

Omgeving :

- houdt rekening met evoluties in de maatschappij

Continuïteit :

- gericht op toekomstbestendig maken van de organisatie EN de medewerkers (LT-perspectief)

Doel

De globale doelstellingen die we via dit project willen bereiken zijn:

- het activeren van empowerment (+initiatief nemen) en autonoom handelen van alle medewerkers;
- zelfinzicht bij de medewerkers verhogen;
- alle medewerkers versterken in digitale vaardigheden en out-of-the-box-denken;
- leren feedback geven en ontvangen in alle richtingen (LG <-> medewerker en medewerker <-> medewerker).

Projectmijlpalen

- Actie voor complimentendag (maart 2019).
- Verder actieve rol voor campagne babbel erover.
- Zelfinzichttools verspreiden en bekend maken bij medewerkers.
- Digitale dagen buitendiensten, eventueel ook in hoofdbestuur.

Kritische succesfactoren

- Het engagement van het management.
- Samenwerking met andere diensten binnen ADO is noodzakelijk: zoals ID, Communicatie en IT-diensten, KD.

- Het engagement van de leidinggevenden is noodzakelijk om alle acties tot bij de medewerker te brengen. Zij moeten achter dit project staan zodat medewerkers ook getriggerd worden om mee in het bad van iedereen BIG gedompeld te worden.

Jaarevaluatie 2019

Status

Op schema

Duiding

we hadden dit project graag afgesloten, maar zullen begin 2020 nog met een uitloper zitten, deels omdat we van de digitale espresso's nog extra sessies zullen hebben en omdat we BILA's nog verder moeten in de markt zetten gespekt met de campagne Babel erover.

- Is het beoogde resultaat bereikt? ja, juist nog de 2 uitlopers in 2020
- Zat er vertraging op het project, wat is hiervan de reden? ja, mede door de drukke agenda's hebben we niet altijd de planning kunnen volgen. Daarom kregen andere projectwerkingen voorrang.
- Is het project uitgevoerd kunnen worden zoals initieel beschreven of werden er gaandeweg aanpassingen gedaan? Wat was de reden voor deze aanpassingen? Er werd een andere projecttrekker aangeduid die andere accenten gelegd heeft en vooral ingezet heeft op het digitale aspect van het project. De campagne babel erover komt nog.

PPR-ADO-7.1.2. Werken met Goesting

Situering

Het project 'werken met goesting' is zowel in 2018 als in 2019 gekozen als prioritair project voor ons departement. Het project werken met goesting heeft als doel zoals de titel al doet vermoeden, om alle personeelsleden (opnieuw) met goesting aan het werk te krijgen en te houden. Daarom wil het departement investeren in de mentale, fysieke en sociale gezondheid van alle personeelsleden. Sensibiliseren rond gezonde geest in een gezond lichaam is ook één van de belangrijkste onderdelen/doelen van het project.

Het project bestaat daarom uit drie subprojecten:

- fysieke gezondheid;
- mentale gezondheid;
- sociale gezondheid / sociaal ondernemerschap.

Doel

Acties opgezet rond het verhogen/versterken van fysieke, mentale en sociale gezondheid.

Meer welbevinden, werkplezier en motivatie bij de personeelsleden omdat ze veerkrachtiger zijn, fysiek in een betere conditie, zich begrepen en gewaardeerd voelen door collega's en leidinggevenden. Personeelsleden die zich ook als persoon meer aangesproken voelen o.m. dankzij maatschappelijk relevante initiatieven van hun werkgever.

Projectmijlpalen

Nog vast te leggen in het kader van de verdere uitwerking van het project.

Kritische succesfactoren

- Voldoende tijd en ruimte om acties op te zetten en om aan acties deel te nemen.
- Steun van leidinggevenden.
- Interne communicatie.
- Budget voor acties.

Jaarevaluatie 2019

Status

Gerealiseerd

Duiding

Er werden heel wat acties over fysieke gezondheid van de medewerkers van het departement op poten gezet:

- een beweegspel om de collega's van het departement meer aan het bewegen te krijgen en vooral ook om het zitgedrag te doorbreken;
- het departement engageert zich ook in de Vo-werkgroepen gezond leven op het werk. Dit zowel in het ellipsgebouw als in de buitendiensten waar er collega's zijn die interesse tonen om zich te engageren;
- een vernieuwde versie van het kicker-tornooi is in november van start gegaan binnen departement. Het inschrijvingsgeld is ten voordele van KOTK-run;
- er werd een beweegdia uitgewerkt voor gebruik in powerpointpresentaties;
- vanuit het Ellipsgebouw werden maandelijks LV-wandelingen georganiseerd;
- het aanbod van 'fruit op de werkvloer' werd verhoogd naar 2 keer per maand;
- de collega's werden in het voorjaar via de muurkrant uitgenodigd om Kubb of petanque te spelen. Binnen ADO was er een kubb-tornooi, ondersteund door het afdelingshoofd, dat op veel enthousiasme onthaald werd en waar veel collega's aan hebben deelgenomen;
- communicatie via de muurkrant over de Vo-week van de gezondheid;
- ergocoach actief in het departement;
- aandacht voor gebruik van zitkussens en bureaufietsen. Verstelbare tafels worden omhoog gezet;
- via muurkrant informatie over de mogelijkheid om via huisarts doorverwezen te worden naar een beweegcoach.

Rond mentale gezondheid werden ook heel wat acties uitgewerkt:

- er werd een oefening rond concentratie op de werkvloer uitgewerkt die in teamverband kan worden uitgevoerd om zo te komen tot afspraken i.v.m. geconcentreerd kunnen werken. Voor de oefening werd publiciteit gemaakt op het MF en op het infomoment welzijn;
- er werden ook verschillende muurkrantartikels gepubliceerd rond concentratie op de werkvloer en het belang van bv. een pauze;

- ook werden er maandelijks OEF-tips gepubliceerd en werd de pagina met OEF-tips geherstructureerd zodat mensen OEF tips rond een bepaald thema makkelijker kunnen terugvinden;
- de medewerkers werden warm gemaakt om deel te nemen aan de 30 dagen zonder klagen. Dit werd door een aantal diensten opgepikt. Er werden ook inspiratiesessies georganiseerd rond 'Kies Positief' door Isabelle Gonnissen. Het boek van deze spreker werd aangekocht en kan uitgeleend worden in de OHB-bibliotheek;
- vanuit deze subwerkgroep werd ook gesensibiliseerd rond verschillen op de werkvloer door een LIN rond generaties en een LIN rond hoogsensitiviteit op de werkvloer. Beide LIN's werden gemaakt door de deelnemers. Binnen ABCO werd deze rond generaties herhaald op de afdelingsvergadering;
- momenteel wordt er een actie rond digitale detox uitgewerkt om personeelsleden bewust te maken van hun smartphone- afhankelijkheid;
- er werd ook maandelijks een muurkrantbericht gepubliceerd met een interview van een collega die duidelijk komt werken met goesting. Er kwamen veel positieve reacties op deze interviews.

Tot slot werd ook rond sociale gezondheid of het maatschappelijk verantwoord ondernemen heel wat gedaan dit jaar.

Er werden 5 goede doelen gekozen waarvoor de LV-for-life-werkgroep zich heeft ingezet:

- Agrorun Kom op tegen kanker run van de collega's van LV;
- Huize De Veuster vzw;
- Twisporten;
- TuChiFo Belgium;
- Polly's Ranch for special kids.

Er werd een kerstontbijt, een koekjesverkoop en een tombola georganiseerd ten voordele van deze goede doelen. Hiermee bereikten we niet alleen de mensen van LV, ook mensen van andere entiteiten namen deel aan de acties in het ellipsgebouw en in het VAC Hasselt. Het kerstontbijt bracht ongeveer €5000 op.

OD 7.2. ORGANISATIE EN INTEGRITEIT

PPR-ADO-7.2.1. Integraal duurzaam loopbaanbeleid

Situering

Vanuit verschillende invalshoeken detecteren we binnen het departement de nood aan een integraal loopbaanbeleid. Er was de integratie-oefening tussen het voormalige departement en agentschap, er werd een nota opgesteld rond leidinggevenden- vs. expertenloopbaan, op Vo-niveau wordt gewerkt aan een integraal loopbaanbeleid (incl. beloningsbeleid), ... De huidige oefening rond functieclassificatie bevestigt ook de nood aan een duidelijk kader waarbinnen loopbaanbeleid in de toekomst mogelijk is binnen het departement, en waarbij linken worden gelegd met PEP, loopbaanperspectieven voor de medewerkers, rotatiebeleid, bevorderingsbeleid, ...

In 2018 werd dit project opgestart, en werden al een aantal eerste krijtlijnen uitgetekend. De focus lag vooral op het PEP. Het komende jaar zal hierop verder gewerkt worden.

Doel

Dit project beoogt een duidelijk kader inzake geïntegreerd loopbaanbeleid, waarbij diverse elementen verder worden uitgewerkt en ter beschikking worden gesteld van het departement. Daarnaast is hierover ook een duidelijke communicatie nodig naar iedereen binnen het departement.

Projectmijlpalen

- Afronden van de AS IS-situatie van het PEP (FUCLA).
- Voorbereiden van een nieuw strategisch PEP voor het departement i.k.v. een nieuwe strategische oefening.
- Loopbaanpaden uitwerken en transparant maken.
- Deelprojecten rond instroom, doorstroom en uitstroom uitwerken.

Kritische succesfactoren:

- er is een belangrijke link in het project met de Vlaamse overheid over loopbaan en beloningsbeleid. Instrumenten die daar worden aangereikt, moeten ook hun ingang vinden in ons eigen loopbaanbeleid. De snelheid van de goedkeuring en implementatie daar vormt een belangrijke link met dit project. Mocht het Vo-kader niet goedgekeurd worden, dan zal dit een grote impact hebben op dit project;
- belangrijk is ook de realiseerbaarheid van de voorgestelde instrumenten. Het kader kan er zijn, en kan gedragen zijn, maar de financiële haalbaarheid is hier ook belangrijk.

Jaarevaluatie 2019

Status

Op schema

Duiding

In 2019 werden op het vlak van de verschillende deelaspecten binnen integraal loopbaanbeleid verschillende acties ondernomen:

- uitwerken van een aanpak rond de opbouw van het (strategisch) PEP, alsook het beheer van het PEP gedurende het jaar. Dit laatste werd ook een eerste keer toegepast in het laatste kwartaal van 2019;
- in kaart brengen van de mobiliteitsvormen binnen het departement (waaronder veranderen van functie binnen de afdeling, rotatie, oriëntatie, kolibrerie). De verschillende mobiliteitsvormen werden hierbij ook verder geoptimaliseerd;
- samen met de Directieraad werd in het najaar van 2019 een visie op loopbaanbeleid bepaald, die in 2020 binnen het departement nog verder uitgedragen zal worden;
- voor het geval er medewerkers worden aangetrokken, werd een nieuwe aanpak uitgewerkt rond de valorisatie van werkervaring;
- procesmatig werden de verschillende loopbaanprocessen (in dienst, rotatie, uit dienst) geautomatiseerd via het IDA-systeem. Deze automatisering zorgt voor een grotere efficiëntie in het

afhandelen van deze verschillende processen en maakt het makkelijker om tegemoet te komen aan de vragen over deze loopbaanprocessen van onze interne klant;

- vanuit het departement werd deelgenomen aan een optimalisatietraject op niveau van de Vlaamse overheid rond de competentieprofielen. Hierdoor willen we vooral waken over de toepasbaarheid van het Vo-model op onze eigen loopbaanpaden.

2 RAPPORTERING OVER DOELSTELLINGEN OPGELEGD DOOR REGERINGS-AFSPRAKEN

2.1 AANBEVELINGEN AUDIT VLAANDEREN

Het samenvattend rapport over de uitgevoerde auditwerkzaamheden door Audit Vlaanderen bij het Departement Landbouw en Visserij geeft aan in welke mate het departement enerzijds beschikt over een adequaat en geschikt risicomanagement en anderzijds werk maakt van de generieke doelstelling rond de verdere uitbouw van interne controle/organisatiebeheersing.

In de onderstaande tabellen vindt u de stand van zaken op 30 september 2019. Deze stand van zaken is gebaseerd op de bevindingen uit het beleidsgericht rapport van Audit Vlaanderen voor 2019 over de volgende acties:

1. de maturiteit van het risicomanagement (auditopdracht 1701 021 van 31 oktober 2017);
2. de organisatie-audit, waarbij werd nagegaan in welke mate de risico's voor drie belangrijke sturende en ondersteunende processen of thema's uit de leidraad organisatiebeheersing (Doelstellingen en procesmanagement, Monitoring en Human resources management) voldoende onder controle zijn (auditopdracht 1701 053 van 14 juni 2018);
3. de opvolging van de openstaande aanbevelingen geformuleerd naar aanleiding van eerdere audits.

Op basis van de uitgevoerde auditwerkzaamheden en de opvolging van de aanbevelingen kon Audit Vlaanderen vaststellen dat het departement stappen zet om zijn organisatiebeheersing verder uit te bouwen.

Naar aanleiding van de inschatting van het risicomanagement in oktober 2017 formuleerde Audit Vlaanderen drie aanbevelingen om het risicomanagement te verbeteren. In 2018 kon het departement reeds een eerste aanbeveling hiervan realiseren, waardoor de maturiteit licht steeg. In 2019 werkte het departement hieraan verder en realiseerde het een tweede aanbeveling. Hierbij werd de aanpak voor risico-identificatie en –evaluatie geoptimaliseerd en steeg de maturiteit opnieuw. De maturiteit voor risicobeheer blijft momenteel ongewijzigd, aangezien hier nog bijkomende stappen moeten worden gezet.

Matuurtelt risicomanagement Gewogen gemiddelde op een schaal van 0 (afwezig) tot 5 (geoptimaliseerd)		
	2018	2019
Risico-identificatie en -evaluatie	2,2	2,5
Risicobeheer	2,3	2,3

De realisatie van de derde en laatste aanbeveling voor het risicomanagement staat gepland voor 2020.

In 2018 voerde Audit Vlaanderen een organisatie-audit uit. In samenwerking met Audit Vlaanderen identificeerde het departement 14 inherent hoge risico's voor drie thema's. Vijf van deze risico's zijn nog onvoldoende onder controle. Hiervoor formuleerde Audit Vlaanderen telkens een aanbeveling. Bedoeling is deze aanbevelingen te realiseren vanaf 2020.

Mate van risicobeheersing		
M.b.t. sturende en ondersteunende processen of thema's organisatiebeheersing		
Onderzochte thema's	Totaal aantal inherent hoge risico's	Aantal risico's onvoldoende onder controle
		2018
DPR	7	2
MON	2	1
HRM	5	2

In 2016 werd de thema-audit projectmanagement bij het departement uitgevoerd, waarbij de focus lag op de fusie met het voormalige Agentschap voor Landbouw en Visserij. Audit Vlaanderen formuleerde hiervoor als enige aanbeveling om de effecten van de fusie meetbaar te maken. Deze aanbeveling werd geïntegreerd opgevolgd met de aanbeveling rond het meetbaar maken van efficiëntiewinsten. Het departement slaagde erin deze aanbeveling te realiseren in 2018.

M.b.t. een specifiek thema		
Thema-audit	Mate van risicobeheersing	
	2018	2019 ²
Projectmanagement	Onder controle	Onder controle

Het departement reageert zowel in 2018 als 2019 dus constructief op de geformuleerde aanbevelingen uit audits en heeft dan ook een hoge acceptatie- en realisatiegraad, en realiseert de aanbevelingen tijdig.

Status aanbevelingen op 30/09/2019		
	2018	2019
Aantal geformuleerde aanbevelingen	20	20
Aantal openstaande aanbevelingen	7	6
Acceptatiegraad	100%	100%
Realisatiegraad	100%	100%
Tijdigheid	94%	94%
Aanvaardbaarheid van streefdata	100%	100%

Het departement realiseerde in de huidige ronde alle aanbevelingen die werden opgevolgd. De zes overige aanbevelingen naar aanleiding van de recente maturiteitsinschatting van het risicomanagement (1) en de organisatie-audit (5) worden vanaf 2020 opgevolgd. Aangezien Audit Vlaanderen de aanbevelingen die ouder zijn dan 5 jaar vanaf 2020 niet langer zal opnemen in de indicatoren, zal het percentage tijdigheid in de toekomst waarschijnlijk toenemen .

2.2 UITVOERING KERNTAKENPLANNEN

Het kerntakenplan wordt in grote lijnen uitgevoerd zoals vooropgesteld. Hieronder wordt de evolutie van de bruto-VTE weergegeven, telkens berekend over de aangegeven maand.

	Br VTE juni 2014	Br VTE juni 2015	Br VTE dec 2015	Br VTE Juni 2016	Br VTE dec 2016	Br VTE Juni 2017	Br VTE dec 2017	BrVTE Juni 2018	BrVTE Dec 2018	BrVTE Juni 2019	Br VTE Dec 2019
Dept LV	579.1	604.7	607.9	561.1	562.8	539.4	549.68	554.75	556.45	552.4	550.9

Aangezien het overgrote deel van de kerntaken van het Departement Landbouw en Visserij gerelateerd is aan verplichtingen vanuit de Europese Unie, werd vooral ingezet op de optimalisatie door vereenvoudiging of modernisering van de bestaande kerntaken en processen, en niet op het afschaffen van processen.

Volgens de afspraken gemaakt op het voorzitterscollege en volgens het eigen kerntakenplan, engageert het Departement Landbouw en Visserij zich om organisatie breed in te zetten op de resultaat- en klantgerichte oriëntering van een aantal belangrijke beleidsinstrumenten, waaronder eigen dienstverlening, regelgeving, vergunningen, adviseringen en erkenningen en subsidies.

2.3 OPVOLGING PERSONEELSBESPARING

Het Departement Landbouw en Visserij engageert zich om de afspraken met betrekking tot het regeerakkoord over personeelsbesparingen en de afbouw van weddekredieten, na te komen.

De kerntakenoefening van het Departement Landbouw en Visserij had een impact op 23,5 VTE die bijdragen tot de afbouw van de beoogde personeelsleden tegen eind 2019.

Personeelsbesparingen Departement LV	Start	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Saldo nog te bespa ren
<i>Besparing van 611 naar 549 in 2019 = 62 koppen*</i>	611	602	589	563	549	546	535	0
<i>Weddekredieten besparing van 3.750.000 euro</i>	0		1.017.000,13 €	655.000 €	617.000	712.000	749.000	0

* De vooropgestelde besparingen in koppen werden een aantal keer aangepast:

- *initiële Koppen besparing van 632 naar 568 in 2019 = 64 koppen;*
- *aangepaste cijfers op 30/06/2016: van 613 naar 551 in 2019 = 62 koppen;*
- *aangepaste cijfers op 01/01/2017: van 611 naar 549 in 2019 = 62 koppen.*

Er werd één overkoepelend meerjarig efficiëntieprogramma opgestart in 2016, dat bijdraagt om deze besparingen haalbaar te maken.

Vlaanderen
is landbouw & visserij

Ondernemingsplan 2020-2024

Bijlage 2:

PLANNING 2020

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

www.vlaanderen.be/landbouw

Ondernemingsplan 2020

SD 1: Met ondernemerschap en innovatie naar een circulair voedselsysteem

OD 1.1: Toegang tot grond

OD 1.2: Ondernemerschap en vakmanschap

Nummer	Projecttitel	Projecttrekker	Omschrijving project	Eindresultaat/Doel 2020	Projectmijlpalen	Kritische succesfactoren en risico's
PPR-1.2.1	Opmaak GLB Strategisch Plan	Belinda Cloet	Voor de komende 6 jaar (2022 – 2027) moet een nieuw GLB uitgewerkt worden. Hiertoe moet een plan opgesteld worden dat zowel Pijler 1 als Pijler 2 omvat en dat door de Europese Commissie moet goedgekeurd worden. We gaan ervan uit dat Vlaanderen een apart GLB Strategisch Plan mag indienen (ten er dus geen consolidatie voor Belgisch plan nodig is).	<ul style="list-style-type: none"> * De Vlaamse regering keurt het ontwerp van het Vlaams GLB Strategisch Plan goed in het najaar 2020. * Het Vlaams Plan wordt voor 31/12/2020 ingediend bij de Europese Commissie (timing onder voorbehoud, uitgaande van 1 jaar uitstel van het GLB zoals vooropgesteld begin 2020). 	<ul style="list-style-type: none"> * Zomer 2020: Voorleggen van een ontwerp van de maatregelen aan de adviesraden * Najaar 2020: Goedkeuring ontwerp GLB-plan door Vlaamse regering 	<ul style="list-style-type: none"> * De GLB-verordening wordt ten laatste begin Q4 goedgekeurd, alsook de secundaire verordeningen. * het MFK wordt goedgekeurd ten laatste begin Q4 waardoor het financieel plaatje kan gemaakt worden. * Het ontwerp voor het Vlaams GLB-plan wordt tijdig goedgekeurd door de Vlaamse regering.
PPR-1.2.2	Vlaamse invulling van de groene architectuur in het Vlaamse GLB strategisch plan	Hubert Hernalsteen	Het GLB wordt grondig hervormd waarbij de lidstaten zelf strategische plannen moeten uitwerken om het GLB uit te voeren. Eén van de doelstellingen van het nieuwe GLB is het optrekken van het ambitieniveau op het vlak van de realisatie van communautaire klimaat- en milieudoelstellingen via het GLB. Om dit te bereiken is de groene architectuur van het GLB grondig aangepast en is opgebouwd uit de conditionaliteit, de eco-regelingen onder pijler I en de agromilieu- en klimaatmaatregelen onder pijler II.	Tegen eind 2020 moet de Vlaamse regering het Vlaams GLB strategisch plan goedkeuren zodat dit tijdig bij de Europese Commissie ingediend kan worden, de groene architectuur maakt hier onderdeel van uit.	<ul style="list-style-type: none"> * Juni 2020: uitgewerkte groene architectuur met Vlaamse invulling * Zomer 2020: Voorleggen van een ontwerp van de maatregelen aan de adviesraden * Najaar 2020: Goedkeuring ontwerp GLB-plan door Vlaamse regering 	Zie P.P.R. 1.2.1
PPR-1.2.3	Instream bevorderen in het nieuwe GLB	Tine Van Eylen, Kevin Delvaux	Instappers in de landbouw hebben het vandaag niet gemakkelijk: ze hebben een beperkte financiële buffer terwijl de grond- of pachtprizen hoog zijn, de over te nemen bedrijven vaak groot en de kapitaalsintensiviteit hoog is. Op verschillende vlakken kiezen deze instromers voor een onzeker bestaan. Beleidsmatig moet deze groep zoveel als mogelijk ondersteund worden. De ontwikkeling van nieuwe economische activiteiten bij jonge en nieuwe landbouwers is van wezenlijk belang voor het concurrentievermogen en de toekomst van de landbouwsector.	<ul style="list-style-type: none"> * Opmaak van fiches met specifieke maatregelen zowel binnen Pijler I als Pijler II die er vooral op gericht zijn om instroom voor (jonge) starters te faciliteren * Aandacht voor instroom bij de opmaak van andere maatregelfiches 	<ul style="list-style-type: none"> * Juni 2020: uitwerken van GLB maatregelen gericht op instromers * Zomer 2020: Voorleggen van een ontwerp van de maatregelen aan de adviesraden * Najaar 2020: Goedkeuring ontwerp GLB-plan door Vlaamse regering 	zie P.P.R. 1.2.1 * voldoende draagvlak om budget vrij te maken voor maatregelen die instromers bevorderen
PPR-1.2.4	LARA: Landbouwrapport in een nieuw jasje	Jonathan Platteau, Ellen Maertens	Het LARA/VIRA is een tweejaarlijks decretaal verankerd rapport dat zowel de toestand van de landbouw en visserij in Vlaanderen beschrijft als het beleid en de verwachte ontwikkelingen. Het rapport is bestemd voor wie betrokken is bij sector en beleid, maar is ook voor een ruimer geïnteresseerd publiek toegankelijk. Het Landbouwrapport 2020 zal inzetten op twee sporen: - Enerzijds is er het LARA- en VIRA-boek : een beknopte beschrijving van de landbouwsector en het ABC en de visserijsector. - Anderzijds is er het digitale luik: een mobielvriendelijke website met indicatoren (en datasets), referentie/leverancier van data over de Vlaamse land- en tuinbouw en de visserij.	Voorbereiding van zowel de 2 beschrijvende rapporten als van de digitale indicatorensite om in Q1 van 2021 te kunnen gecommuniceerd worden. Dit behelst de inhoudelijke uitwerking als de procedurele opstart van het proces tot opmaak van een indicatoren website.	Website: <ul style="list-style-type: none"> * Beslissing DR mbt ontwikkelaar van de website * Uitwerken van een haalbaar stappenplan voor de ontwikkeling van de website * Goedkeuring van indicatorenlijst (met prioriteiten) * Website gevoed met voldoende indicatoren Rapporten: <ul style="list-style-type: none"> * Eerste draftversie uitgeschreven door dienst Kennis en afgecheckt met interne experts binnen het departement. * Draftversie afgetoetst met stuurgroep LARA 	Risico's: <ul style="list-style-type: none"> * (On)voldoende financiële middelen voor het ontwikkelen van de website. - Te weinig beschikbare tijd bij mensen die betrokken zijn bij dit project (IT, communicatie, auteurs, experts, enz.)
PPR-1.2.5	Hervorming VLIF in het nieuwe GLB	Lea Elst	VLIF-investeringssteun aan land- en tuinbouwbedrijven is sinds 20 jaar een sterkhouders in het Vlaams programma voor plattelandsontwikkeling. In het kader van het nieuwe GLB moet de interventie worden aangepast om nog meer een toekomstgericht ondernemingsfonds te zijn. Ook de andere VLIF-maatregelen moeten in dit kader geëvalueerd en hertekend worden.	<ul style="list-style-type: none"> * Uitgewerkte fiches met de verschillende VLIF-maatregelen; * Linken en interacties met andere maatregelen en doelstellingen zijn in kaart gebracht; * Start opmaak wetgeving en analyse IT-toepassing. 	<ul style="list-style-type: none"> * juni 2020: uitgewerkte VLIF fiches * Zomer 2020: Voorleggen van een ontwerp van de maatregelen aan de adviesraden * Najaar 2020: Goedkeuring ontwerp GLB-plan door Vlaamse regering 	zie P.P.R. 1.2.1 * Combinatie verder uitvoeren huidige VLIF-maatregelen en voorbereiding van de nieuwe VLIF-maatregelen in combinatie met besparingen personeel

PPR-1.2.6	Nieuwe technologieën in nieuwe GLB: perceelsmonitoring en geo-tagged foto-app	Ruben Fontaine, Kristof Vanoost	De Europese wetgeving staat sinds 2019 toe dat lidstaten een deel van de klassieke controles ter plaatse vervangen door 'checks by monitoring'. Hierbij wordt gebruik gemaakt van nieuwe technologieën zoals (gratis) satellietbeelden, externe databronnen, geotagged foto-app, ... Deze werkwijze wordt mogelijk gemaakt voor het nieuwe GLB de norm. In 2019 was Vlaanderen één van de 5 'early adopters'. Met dit project wordt expertise opgebouwd, is er nu nog veel support van de DG AGRI en JRC. Met deze expertise, die de volgende jaren nog verder uitgebouwd wordt, kunnen we nog een sterkere bijdrage leveren hoe de praktische regels voor het nieuwe Area Monitoring System er in het nieuwe GLB zullen uitzien enerzijds en kunnen we een objectievere toetsing doen van de Vlaamse voorstellen tot interventies op de haalbaarheid van check by monitoring anderzijds.	<ul style="list-style-type: none"> * Verdere uitwerking van CbM voor campagne 2020. * Testen en in gebruik nemen van de geotagged foto-app. * Verder experimenteren met inzaai en oogstdata (bv. voor vanggewassen). * Gebruik van de Sentinelbeelden voor andere doelen (teledetectie, QA, ...). 	<ul style="list-style-type: none"> * Nieuwe campagne 2020 tot een goed einde brengen voor de stelsels basisbetaling, vrijgestelden vergroening en jonge landbouwer. * Oplevering, testen en implementeren in het proces van de geotagged foto-app, die via het PIO – project wordt ontwikkeld. Oplevering voorzien in juli 2020. 	Onverwachte onbeschikbaarheden van beelden, vertragingen in het proces, waardoor timings uitlopen, ... Opleveringen binnen Sen4CAP kunnen experimenten versnellen maar ook vertragen.
-----------	---	---------------------------------	---	---	--	---

OD 1.3: Weerbaarheid

Nummer	Projecttitel	Projecttrekker	Omschrijving project	Eindresultaat/Doel 2020	Projectmijlpalen	Kritische succesfactoren en risico's
PPR-1.3.1	Uitrol van de brede weersverzekering	Katrien Nijs	Op 19 juni 2019 werd het BVR betreffende de premiesubsidie voor een brede weersverzekering in de landbouwsector goedgekeurd. Vanaf 1 januari kunnen landbouwers een subsidie ontvangen voor de verzekeringspremies die ze betalen voor het afsluiten van een polis van een erkende brede weersverzekering. Landbouwers doen de subsidieaanvraag via de verzamelaanvraag. Daarna worden de gegevens met betrekking tot verzekerde teelten, bedragen en eventueel percelen uitgewisseld met de verzekeraars. Na controle volgt de uitbetaling van de subsidie.	Correcte uitbetaling van de subsidies aan de landbouwers volgens de gemaakte afspraken met het kabinet en de landbouwsector.	<ul style="list-style-type: none"> * De module in de verzamelaanvraag is beschikbaar. * De webservice naar verzekeraars is operationeel. * De module voor contractdata van verzekeraars is beschikbaar binnen het E-loket. * Uitbetaling van de premiesubsidie. 	<ul style="list-style-type: none"> * Interactie met rampenfonds en de vragen/noden die daaruit voortkomen. * Interactie met verzekeraars. * Beschikbaarheid van middelen voor nieuwe noden. * Mogelijkheid tot evaluatie in het kader van de politieke afspraken die daarrond gemaakt zijn.

OD 1.4: Samenwerking

Nummer	Projecttitel	Projecttrekker	Omschrijving project	Eindresultaat/Doel 2020	Projectmijlpalen	Kritische succesfactoren en risico's
PPR-1.4.1	Voorbereiden van de voedseltop en werking rond voedsel binnen de Vlaamse overheid	Kris Roels, Isabelle Magnus	Voedsel(beleid) is een centrale kapstok in de beleidsnota landbouw en visserij. Het verankeren van het landbouw- en visserijbeleid in een geïntegreerd voedselbeleid moet de primaire sector helpen haar structurele transformatie richting een toekomstgerichte sector verder te zetten, aldus de beleidsnota. Het trekkerschap rond voedsel(beleid) ligt op politiek niveau bij minister Crevits. Op ambtelijk niveau krijgt het Departement Landbouw en Visserij een leidende rol om de samenwerking met alle relevante beleidsdomeinen, -niveaus en stakeholders aan te gaan. Daarnaast willen we voedselbeleid ook verankeren in onze eigen landbouw- en visserijbeleid en hier een voorbeeldrol vervullen als coördinator van het geheel.	<ul style="list-style-type: none"> * Maart- september: ontwikkeling communicatiekader * Concrete acties onder FOODBOOST! (interne groep binnen beleidsdomein) * September: kick off organiseren * September: briefing met verwachtingen aan stakeholders * vanaf september: start opmaak actieplan met stakeholders- en beleidsinitiatieven * Doorlopende communicatie-initiatieven vanaf september 	<ul style="list-style-type: none"> * Starteven met minister * Gestructureerde werking binnen VO voedselplatform 	<ul style="list-style-type: none"> * Nog geen zekerheid over financiële middelen * bereidheid tot samenwerken binnen de VO * Stakeholders moeten gemotiveerd en overtuigd geraken van meerwaarde

OD 1.5: Kwaliteit

Nummer	Projecttitel	Projecttrekker	Omschrijving project	Eindresultaat/Doel 2020	Projectmijlpalen	Kritische succesfactoren en risico's
PPR-1.5.1	Wetgeving uitwerken en uitvoering geven aan de Europese plantengezondheidsverordening en de officiële controleverordening in het kader van de controles in het plantaardig teeltmateriaal	Cindy Boonen, Ann Van Essche	Sinds 14/12/2019 ging de nieuwe Europese Plantengezondheidsverordening (nr. 2016/2031) van kracht, samen met de Europese Officiële Controleverordening (nr. 2017/625) en alle bijhorende uitvoeringsverordeningen. Aangezien deze nieuwe regels een impact hebben op de werking van de certificering van plantaardig teeltmateriaal, moeten er heel wat zaken aangepast worden in zowel regelgeving als in praktische uitvoering. De opstart en de voorbereidende fase van de implementatie van het volledige 'pakket' startte reeds in 2017-2018, maar raakte in een stroomversnelling sinds half 2019 vanwege het duidelijk worden van de betreffende uitvoeringsbepalingen, noodzakelijk om de implementatie effectief te kunnen maken. Deze implementatie zal in 2020 maximaal doorgevoerd worden, maar zal hoogst waarschijnlijk nog (hopelijk beperkt) doorlopen in 2021.	<ul style="list-style-type: none"> * De opmaak van alle noodzakelijke wetgeving: <ul style="list-style-type: none"> - Ministerieel Besluit (MB) tot omzetting van de richtlijn (tegen 31/5/2020). - Nieuw algemeen Besluit Vlaamse Regering (BVR) en Ministerieel Besluit (tegen najaar 2020). - Aangepast BVR retributies, aangepast MB keuringsreglementen (tegen eind 2020). - Eventuele besluiten voor specifieke voor Vlaanderen (economisch) zeer schadelijke RNQP's, ... (i.f.v. politieke nood). - Aangepaste technische reglementen (tegen eind 2020). - Samenwerkingsakkoord met FAVV/andere gewesten * Duidelijkheid over eventuele uitbesteding van bepaalde taken aan OCI's. * Opleiding van keurmeesters en operatoren * Opmaak technische fiches per plaagorganisme (RNQP), opmaak controlefiches. 	<ul style="list-style-type: none"> * Afgewerkte wetgeving (zie opsomming bij eindresultaat 2020). * Afgewerkte technische fiches RNQP's. * Alle noodzakelijke notificaties aan de Europese Commissie. * Alle aangepaste controleprocedures voor de eigen keurmeesters (dienstorders, ...) 	<ul style="list-style-type: none"> * Duidelijkheid/Beslissing over bevoegdheidsverdeling (snelheid van deze duidelijkheid en of de beslissing al dan niet in lijn is met onze eigen visie). * Implementatie van nieuw beleid zonder bijkomende middelen en binnen een besparingscontext kan leiden tot halfslachtige omzetting van Europees beleid * Voor sommige aspecten consensus nodig met federale en andere gewestelijke overheden. * Risico op uit het oog verliezen van bepaalde details door zeer grote complexiteit van het dossier.
PPR-1.5.2	Uitvoering geven aan de nieuwe Europese bio verordening	Elfi Laridon	Op 14 juni 2018 werd Verordening (EU) 2018/848 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad, in het Europees publicatieblad gepubliceerd. Deze verordening is van toepassing vanaf 1 januari 2021. Met deze verordening wordt verordening 834/2007 ingetrokken. Voor enkele zaken blijft de verordening nog van toepassing, overgang: erkenning controle autoriteiten, controleorganen/ verzoeken equivalentie derde landen/ voorraden. Dit betekent dat de huidige Vlaamse regelgeving die gebaseerd is op verordening 834/2007 zal opgeheven worden en vervangen door nieuwe Vlaamse regelgeving (BVR en MB).	Vlaamse regelgeving op basis van de nieuwe verordening inzake biologische productie.	<ul style="list-style-type: none"> * akkoord kabinet en sector over beleidskeuzes in Vlaanderen * opmaak regelgeving 	<ul style="list-style-type: none"> * Onduidelijkheden in de Europese wetgeving * gebrek aan IT middelen voor uitrol * Duidelijkheid omtrent de interactie tussen de controleverordening en bioverordening * Aanduiden labo's: onduidelijkheden mbt erkenningen * discussies over keuzes met de sector

SD 2: Ecosysteemdiensten benutten om klimaatverandering en milieu-uitdagingen aan te pakken en een sterk plattlandsbeleid
OD 2.1 Klimaat
OD 2.2 Water
OD 2.3 Bodem
OD 2.4 Emissies
OD 2.5 Biodiversiteit
OD 2.6 Energie
OD 2.7 Een sterk plattlandsbeleid

SD 3: Onderzoek, innovatie en kennisdoorstroming spelen een sleutelrol**OD 3.1 Onderzoek****OD 3.2 Innovatie in land- en tuinbouw**

Nummer	Projecttitel	Projecttrekker	Omschrijving project	Eindresultaat/Doel 2020	Projectmijlpalen	Kritische succesfactoren en risico's
PPR-3.2.1	Innovatie-oproepen uitrollen	Els Lapage, Lieve De Smit	Strategische doelstelling 3 in de Beleidsnota Landbouw is 'Onderzoek, innovatie en kennisdoorstroming spelen een sleutelrol' waaronder 'Innovatie in land- en tuinbouw' een van de operationele doelstellingen is. In 2019 werken we aan: - Met de Europese Innovatiepartnerschappen (EIP), wordt de samenwerking en uitwisseling tussen de kenniswereld en de praktijk bevorderd zodat innovaties sneller doorbreken. - Onder meer de praktijkcentra zijn hierin belangrijke en krachtige spelers. Zij staan in voor de kennisoverdracht en de begeleiding van de verschillende sectoren in de primaire productie, en voor de concrete implementatie van wetenschappelijke kennis op de bedrijven. (Begeleiding voor de concrete implementatie van wetenschappelijke kennis op de bedrijven is de doelstelling van de demonstratieprojecten.). EIP, demonstratieprojecten en VLIF innovatieve investeringssteun zijn GLB-maatregelen in het huidige PDPO III. De verschillende oproepen komen tegemoet aan verschillende fasen in de innovatiespiraal en zijn gericht op zowel innovatoren en pioniers (EIP en VLIF) als voorlopers en achterlopers (demo).	Impactvolle projecten met een aanpak die inspeelt op de complexiteit van uitdagingen en problemen (waar nodig multidisciplinaire benadering, systeembenadering) en de transitie beogen die de landbouwsector nodig heeft. De projecten zijn een katalysator voor innovatieve antwoorden op uitdagingen en opportuniteiten. Gevalideerde innovatieve, duurzame oplossingen worden verspreid en geïmplementeerd op de bedrijven.	<ul style="list-style-type: none"> * Lancering oproep VLIF innovatieve projectsteun (voorzien voor 1 maart 2020) * Lancering oproep EIP in het voorjaar * Lancering oproep demonstratieprojecten half 2020 * Bekendmaking gesubsidieerde projecten VLIF Innovatie en EIP half 2020 * Bekendmaking gesubsidieerde demonstratieprojecten eind 2020 	<ul style="list-style-type: none"> * Overgangmaatregelen naar GLB 2020 en de beschikbaarheid van middelen tot van start gaan nieuw GLB. * de innovatieve kwaliteit van de landbouw hangt niet enkel af van de graad van vernieuwing maar is ook afhankelijk van de absorptiecapaciteit van de landbouwers. Innovatie vereist van de landbouwer elementaire basisvaardigheden nodig om voldoende innovatieslagkracht te hebben. De ontwikkeling van basisvaardigheden vergt verdere ondersteuning bij de meeste landbouwers (vorming), vooraleer ze kunnen overgaan naar meer innovatieve toepassingen.

OD 3.3 Klantgerichte en innovatieve overheid**SD 4: Een toekomstgerichte zeevisserij- en aquacultuursector met oplossingen voor economische, sociale en ecologische uitdagingen****OD 4.1: Het Europees gemeenschappelijk visserijbeleid****OD 4.2: Het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV)**

PPR-4.2.1	Vorbereiding Operationeel Programma EFMZV 2021-2027	Karel Vanhulle, Isabel Maene	De Europese Commissie heeft in 2018 een voorstel gelanceerd voor de oprichting van het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV) voor de periode 2021 – 2027, als opvolger van het huidige EFMZV (periode 2014 – 2020). Voor de middelen die onder 'gedeeld beheer' vallen, is elke lidstaat verplicht een Programma op te stellen waarin toegelicht wordt hoe de middelen zullen worden aangewend om de (Europese) beleidsdoelstellingen binnen een nationale context te bereiken.	<ul style="list-style-type: none"> * De Vlaamse regering keurt het ontwerp van het Vlaams nieuw programma goed in het najaar 2020. * Het Vlaams programma wordt voor 31/12/2020 ingediend bij de Europese Commissie 	<ul style="list-style-type: none"> * Februari – juni: Analyse overkoepelende documentatie * Maart: Uitwerking interventiefiches * April: voorstel revisie Nationaal Strategisch Plan Aquacultuur * juni – juli: Ontwerp programma * najaar: politieke goedkeuring programma en afwerking 	<ul style="list-style-type: none"> * Tijdige goedkeuring van de Europese verordeningen: EFMZV, CPR en MFK * Duidelijkheid omtrent de Brexit en haar impact op de Belgische vloot. * Goedkeuring van het Programma op Europees en Vlaams niveau * Duidelijkheid omtrent de noodzaak voor een (uitgebreide) Strategic Environmental Analysis (SEA) * Degelijke voorbereiding door de Waalse autoriteiten, aangezien het een Nationaal Programma betreft.
-----------	---	------------------------------	---	---	---	---

OD 4.3: Ondersteuning van de Vlaamse Aquacultuursector

PPR-4.3.1	Actieve ondersteuning van een commerciële aquacultuur in Vlaanderen	Karel Vanhulle, Isabel Maene	De actieve ondersteuning die zal worden gegeven vertaalt zich, naast de recurrente taken - secretariaatsfunctie van de Strategische Stuurgroep Aquacultuur (SSAQ) en het beheer van het infoloket Vlaams Aquacultuur Platform (VAP) - in twee componenten: - Component 1: Voorziening van gerichte steunmaatregelen in het Belgisch Programma EFMZV post 2020, met het oog op de ontwikkeling van een commerciële aquacultuur in Vlaanderen + een aangepaste beoordelingsprocedure die zich nog sterker richt op het aantrekken en selecteren van steunaanvragen die de ontwikkeling van een commerciële aquacultuursector bevorderen en daarnaast ook de adviesverlenende functie van externe experts formaliseert - Component 2: Naar aanleiding van de programmaperiode EFMZV post 2020 voert de Europese Commissie een aanpassing/actualisatie door van de 'Strategic Guidelines for the development of sustainable aquaculture in the EU' (hierna: "Europese Richtlijnen"). DG MARE (Europese Commissie), bevoegd voor het Europees aquacultuurbeleid, dringt er bij de EU lidstaten op aan om hun Nationaal Strategisch Plan Aquacultuur (NSPA) aan te passen naar analogie met de EU richtlijnen. Aangezien in het NSPA ook een verwijzing gemaakt wordt naar de steunmaatregelen beschikbaar in het nationaal programma EFMZV, dringt een aanpassing zich hoe dan ook op. Aanvullend zal ook een actualisatie van dit NSPA doorgevoerd worden, zonder significante beleidswijzigingen (in samenspraak met de SSAQ).	Zie componenten 1 en 2 bij de beschrijving van het project in zijn geheel.	Component 1: - nterne nota met voorstel voor aangepaste beoordelingsprocedures - Een interventiefiche per maatregel - voorstelling aangepaste maatregelen en aangepaste beoordelingsprocedures aan de SSAQ Component 2: - Ontwerp NSPA voor de SSAQ met integratie van de maatregelen uit component 1 en een begeleidende interne nota - Voorstelling aangepast NSPA aan de SSAQ	Component 1: - Men is afhankelijke van een finale Europese Verordening EFMZV post 2020 om volledig duidelijkheid te verkrijgen omtrent de mogelijkheden en voorwaarden voor steun aan de aquacultuursector - Voldoende Vlaamse cofinanciering is noodzakelijk om uitvoering te geven aan de steunmaatregelen - Instemming van stakeholders met de voorgestelde steunmaatregelen Component 2: - Component 1 (interventiefiches en aangepaste beoordelingsprocedure) moet bereikt zijn - De finale Europese richtlijnen moeten op tafel liggen (wellicht pas rond september 2020). - Medewerking/instemming van de SSAQ is noodzakelijk om voldoende gedragenheid te verwerven
-----------	---	------------------------------	---	--	--	---

OD 4.4: Instroom in de sector

OD 4.5: Brexit en andere uitdagingen voor de sector

OD 4.6: Duurzame visserij

SD 5: Het Departement Landbouw en Visserij organiseert zich optimaal om de strategische doelstellingen 1 tot en met 4 zo efficiënt mogelijk uit te voeren.

OD 5.1: Communicatie

OD 5.2: HR en Organisatie

PPR-5.2.1	Samen voor werkbaar en zinvol werk!	Karolien Laroy	Bij de opmaak van het HR & O beleidsplan kwam o.a. werkbaar en zinvol werk naar voor als belangrijke prioriteit (HR & O SD 2). De risico – analyse psychosociaal welzijn die dit jaar uitgevoerd wordt bij de personeelsleden van het departement is de ideale nulmeting en geeft ook richting aan mogelijke acties. De gevalideerde, wetenschappelijk onderbouwde risico – analyse omvat 3 stappen: 1. Inventarisatie: vaststellen van gevaren en risico's voor het welzijn van het personeel 2. Evalueren van risico's voor het welzijn van het personeel 3. Bepalen van maatregelen om psychosociale belasting te voorkomen of te beheersen (opstellen van een actieplan) Dat laatste zal dienen als basis om een actieplan op te stellen rond werkbaar en zinvol werk.	Een actieplan rond werkbaar en zinvol werk op basis van de risico – analyse psychosociaal welzijn	<ul style="list-style-type: none"> * 2 april: presentatie resultaten risico – analyse door IDEWE * April – mei: voorbereiden workshops + communicatie – acties voorbereiden * Juni, september (en misschien ook oktober): workshops + ruime communicatie over resultaten * November – december: verwerken workshops en opstellen actieplan 	<ul style="list-style-type: none"> * Medewerking aan workshops * Ruimte voor de workshops * Draagvlak management * Interne communicatie * Budget voor acties * Voldoende tijd en ruimte bij projecttrekkers
-----------	-------------------------------------	----------------	--	---	--	---

Vlaanderen
is landbouw & visserij

Ondernemingsplan 2020-2024

Bijlage 3:

PERSONEELSPLAN

DEPARTEMENT
**LANDBOUW
& VISSERIJ**

www.vlaanderen.be/landbouw

Bijlage 3 - Personeelsplan

	<u>Pep as is:</u> <u>Permanent</u>	<u>Pep as is:</u> <u>Permanent:</u> <u>ingevuld</u>	<u>Pep as is: Pr</u>	<u>Pep as is:</u> <u>Project VR:</u> <u>ingevuld</u>	<u>Tijdelijk</u>	<u>Tijdelijk:</u> <u>ingevuld</u>	<u>Uitdovend</u>	<u>Uitdovend:</u> <u>ingevuld</u>	<u>Totaal</u>	<u>Totaal:</u> <u>ingevuld</u>
Adjunct van de directeur	91	89	4	3	3	2			98	94
Adviseur	7	7							7	7
Adviseur-ingenieur	16	16							16	16
Afdelingshoofd	6	4							6	4
Assistent	14	12							14	12
Deskundige	113	110	9	7	4	3	3	3	129	123
Directeur	4	4							4	4
Directeur-informaticus	4	4							4	4
Directeur-ingenieur	20	18							20	18
Hoofdadviseur (terugvalgraad)	7	1							7	1
Hoofdassistent	13	11							13	11
Hoofddeskundige	48	45					1	1	49	46
Hoofdmedewerker	34	33							34	33
Hoofdtechnicus	7	7							7	7
Informaticus	42	41							42	41
Ingenieur	99	95	1		1	1	2	2	103	98
Medewerker	63	61					1	1	64	62
Programmeur	5	5							5	5
Secretaris-generaal	1	1							1	1
Senior adviseur	1	1							1	1
Senior hoofdassistent	2	2							2	2
Senior hoofddeskundige	4	4							4	4
Senior hoofdmedewerker	4	4					1	1	5	5
Technicus	4	4							4	4
Technisch assistent	2	2							2	2
Totaal	611	581	14	10	8	6	8	8	641	605

Vlaanderen
is landbouw & visserij

Ondernemingsplan 2020-2024

Bijlage 4:

DEPARTEMENTALE PROCESCADE

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

www.vlaanderen.be/landbouw

Bijlage 4: Departementale procescascade

Kernprocessen

HOOFDPROCES	PRODUCTIEPROCES	BASISPROCES
K-1. Voorbereiden en ontwikkelen van het beleid	K-1.1 Beleidsvoorbereidingen treffen	K-1.1.1 Uitvoeren van beleidsvoorbereidende analyses
		K-1.1.2 Opmaken van beleidsvoorstellen
		K-1.1.3 Proactief deelnemen aan Europese en internationale overleg- en beslissingsstructuren
		K-1.1.4 Proactief deelnemen aan Belgische en interregionale overlegstructuren
		K-1.1.5 Proactief deelnemen aan Vlaamse overlegstructuren (VI, prov, gem)
		K-1.1.6 Verlenen van juridische beleidsondersteuning
	K-1.2 Wetgeving opmaken	K-1.2.1 Opmaken van wetgeving
		K-1.2.2 Opmaken van samenwerkingsakkoorden
K-1.3 Afstemmen met landbouw en visserij gerelateerd beleid	K-1.3.1 Overleg en adviseren over beleid met een impact op landbouw en visserij	
K-1.4 Kabinetswerking ondersteunen	K-1.4.1 Opmaken van de beleidsbrief en de beleidsnota	
	K-1.4.2 Beantwoorden van parlementaire vragen	
	K-1.4.3 Uitvoeren van kabinetsopdrachten	
K-2. Monitoren en evalueren van het beleid	K-2.1 Verzamelen en beheren van data	K-2.1.1 Verzamelen en verwerken van landbouwgegevens
		K-2.1.2 Verzamelen en verwerken van visserijgegevens
	K-2.2 Monitoren van beleidsinformatie	K-2.2.1 Analyseren van en rapporteren over landbouw- en visserijgegevens
	K-2.2 Evalueren van beleidsinformatie	K-2.3.1 Evalueren van het beleid
K-3. Externe communicatie	K-3.1 Extern communiceren over beleid en organisatie	K-3.1.1 Informeren via infolijn, studiedagen, beurzen, events en infosessies
		K-3.1.2 Beheren en uitvoeren van woordvoerderschap, persbeleid, crisiscommunicatie en taken voor het kabinet
		K-3.1.3 Beheer en redactie van de digitale communicatiekanalen (website, Nieuwflash, videowerking sociale media...) en andere media
K-4. Beleidscoördinatie	K-4.1 Coördineren van de begroting	
	K-4.2 Inhoudelijke coördinatie	K-4.2.1 Coördineren van beleid via diverse overlegfora (Beleidsraad, Koepeloverleg, Managementcomité) K-4.2.2 Coördineren van beleidsdomeinoverschrijdende processen (voedselketen,...)
K-5. Erkennen, certificeren en interventies	K-5.1 Toekennen van erkenning	K-5.1.1 Toekennen van erkenning op bedrijfsniveau (aan organisaties, operatoren, verenigingen, ...)
		K-5.1.2 Toekennen van erkenning op productniveau (bv. rassen)
		K-5.1.3 Beheren van erkenningen
	K-5.2 Toekennen van certificaten en uitvoerrestituties	K-5.2.1 Afgifte van certificaten
		K-5.2.2 Vrijgeven van certificaten
		K-5.2.3 Bewijzen van voorwaarden voor deelname aan contingenten
		K-5.2.4 Uitvoeren van zaadontledingen
	K-5.3 Uitvoeren van marktinterventies	K-5.3.1 Uit de markt nemen van producten
K-5.3.2 Organiseren van publieke opslag		
K-5.3.3 Ondersteunen van private opslag		
K-6. Subsidiëren	K-6.1 Registreren en beheren van subsidieaanvraag	K-6.1.1 Registreren subsidieaanvraag
		K-6.1.2 Selectie van subsidieaanvragen
		K-6.1.3 Uitvoeren administratieve controle subsidieaanvraag
	K-6.2 Toekennen en uitbetalen subsidie	K-6.2.1 Berekenen subsidieaanvraag
		K-6.2.2 Toekennen van subsidie
	K-6.3 Uitvoeren van controles op naleving van de subsidie	K-6.2.3 Uitvoeren van betalingen, inningen en boekhouding betaalorgaan
		K-6.3.1 Uitvoeren van inhoudelijke/administratieve controle op naleving van de subsidiewetgeving
K-6.3.2 Uitvoeren van controle ter plaatse op naleving van de subsidiewetgeving		
	K-6.3.3 Uitvoeren van hercontrole via 1%- en 5%-controle	
K-7. Adviseren en begeleiden van de klant	K-7.1 Adviseren inzake omgeving	
	K-7.2 Adviseren van organisaties/verenigingen	
	K-7.3 Adviseren, begeleiden en/of coördineren van specifieke programma's	
K-8. Ondersteuning van de beleidsuitvoering	K-8.1 Identificeren van de klant	
	K-8.2 Auditeren	K-8.2.1 Interne auditprocessen betaalorgaan Europese landbouwfondsen
		K-8.2.2 Auditautoriteit Europees visserijfonds
	K-8.3 Analyseren, ontwikkelen, onderhouden en beheren van systemen als basis voor de beleidsuitvoerende taken	K-8.3.1 Conceptuele ontwikkeling van systemen als basis voor de beleidsuitvoerende taken
K-8.3.2 Uitvoeren van het IT-stuurplan inzake de ontwikkeling en het onderhoud van systemen inzake beleidsuitvoering		
K-9. Controleren	K-9.1 Uitvoeren van controles op naleving van de wetgeving	K-9.3.1 Uitvoeren van inhoudelijke/administratieve controle op naleving van de wetgeving
		K-9.3.2 Uitvoeren van controle ter plaatse op naleving van de wetgeving
		K-9.3.3 Toezicht op OCI's

Ondersteunende processen

<u>HOOFDPROCES</u>	<u>PRODUCTIEPROCES</u>	<u>BASISPROCES</u>
O-1. Voorbereiden en ontwikkelen van het ondersteunend beleid	O-1.1 Voorbereiding treffen voor ondersteunend beleid	
	O-1.2 Opmaken ondersteunend beleid	
O-2. Beheren van het ondersteunend beleid	O-2.1 Adviseren, begeleiden en/of coördineren op vlak van ondersteunend beleid	
	O-2.2 Communiceren over ondersteunend beleid	
	O-2.3 Uitvoeren van ondersteunend beleid	
O-3. Monitoren en evalueren van het ondersteunend beleid	O-3.1 Verzamelen en beheren van data	
	O-3.2 Monitoren van ondersteunend beleid	
	O-3.3 Evalueren van ondersteunend beleid	

Wat is ondersteunend beleid: IT, interne communicatie, HR&O, data, juridisch, informatie, financieel

Managementprocessen

<u>HOOFDPROCES</u>	<u>PRODUCTIEPROCES</u>	<u>BASISPROCES</u>
M-1. Strategie en planning	M-1.1 Bepalen van doelstellingen	
	M-1.2 Bepalen van personeelsinzet	
	M-1.3 Bepalen van de inzet van middelen	
M-2. Leiding geven	M-2.1 Leiding geven	

leiding geven = hiërarchisch leiding geven

Vlaanderen
is landbouw & visserij

Ondernemingsplan 2020-2024

Bijlage 5:

REGELGEVINGSAGENDA 2020-2024

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

www.vlaanderen.be/landbouw

Regelgevingsagenda 2020-2024

Soort initiatief	Aard	Titel	Korte omschrijving	Planning	Adviezen of raadplegingen	Betrokken instanties VO
Land- en tuinbouw (ISE)						
SD 1 Met ondernemerschap en innovatie naar een circulair voedselsysteem						
OD 1.1 Toegang tot grond						
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Pachtdecreet	De bestaande pachtwetgeving wordt hervormd en vervangen door een Vlaams pachtdecreet	Voor einde legislatuur	SALV	
OD 1.2 Ondernemerschap en vakmanschap						
Nieuw decreet of wijziging decreet	Regelgeving	Decreet tot wijziging van het decreet van 22 december 2006 houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid	Er worden diverse technische aanpassingen aangebracht aan het decreet van 22 december 2006 houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid.	2020	SALV	

Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2007 houdende bepalingen tot inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid	Er worden diverse technische wijzigingen aangebracht aan het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2007 houdende bepalingen tot inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid	2020	SALV	
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Diverse regelgevingsinitiatieven	Toepassing van het nieuwe GLB via wijziging van bestaande Vlaamse regelgeving	2021-2022	SALV	Beleidsdomein Omgeving
OD 1.3 Weerbaarheid						
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering aan het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019	Een aantal besluiten van de Vlaamse Regering waar een aantal vennootschapsvormen worden vermeld, moeten worden aangepast aan de nieuwe vennootschapswetgeving en met name het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019	2020		
OD 1.4 Samenwerking						

OD 1.5 Kwaliteit						
Nieuw beleidsinitiatief		Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2005 houdende de reglementering van de handel in en van de keuring van groentezaad en zaad van cichorei voor de industrie	Omzetting UITVOERINGSRICHTLIJN (EU) 2019/990 VAN DE COMMISSIE van 17 juni 2019 tot wijziging van de lijst van geslachten en soorten in artikel 2, lid 1, onder b), van Richtlijn 2002/55/EG van de Raad, in bijlage II bij Richtlijn 2008/72/EG van de Raad en in de bijlage bij Richtlijn 93/61/EEG van de Commissie.	2020		
		Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de maatregelen voor kwaliteitsorganismen en gereguleerde niet-quarantaineorganismen voor plantaardig teeltmateriaal	Toepassing nieuwe Europese Plantengezondheidsverordening Verordening (EU) 2016/2031	2020		
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering houdende de reglementering van de handel in en de keuring van teeltmateriaal van hop	Toepassing nieuwe Europese Plantengezondheidsverordening Verordening (EU) 2016/2031	2020		
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 2018	Toepassing van de Europese Plantengezondheidsverordening Verordening (EU) 2016/2031 en de	2021		

		houdende vaststelling van de retributies voor de toelating van de rassen tot de rassenlijsten, voor de registratie van rassen van teeltmateriaal van fruitgewassen in het rassenregister, voor de uitoefening van bepaalde beroepen in de sector van het plantaardige teeltmateriaal en voor de keuring van dat materiaal	Officiële Controleverordening Verordening (EU) 2017/625			
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 betreffende de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen en traditionele aanduidingen van wijnbouwproducten en de bescherming van geografische aanduidingen van gedistilleerde dranken (m.b.t. wijn en spirits)	Aanpassingen ten gevolge van wijzigingen aan de Europese regelgeving	2020		

Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 betreffende de biologische productie en de etikettering van biologische producten	Aanpassingen ten gevolge van de Europese regelgeving	2020-2021	SALV	
SD 2. Ecosysteemdiensten en een sterk plattelandsbeleid						
SD 3. Onderzoek, innovatie en kennisdoorstroming spelen een sleutelrol						
OD 3.1 Onderzoek						
OD 3.2 Innovatie in land- en tuinbouw						
OD 3.3 Klantgerichte en innovatieve overheid						
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 oktober 2014 tot uitvoering van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2006	Het besluit dat uitvoering geeft aan het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid wordt aangepast aan de laatste wijzigingen aan dit decreet aangebracht door het decreet van 26 april 2019 houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw	2020		

		betreffende de organisatie, de samenstelling en de werking van de Raad van het Fonds voor Landbouw en Visserij en tot vaststelling van het bijzonder reglement betreffende het beheer en van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 betreffende de biologische productie en de etikettering van biologische producten				
Visserij en aquacultuur (ISE)						
SD 4. Een toekomstgerichte zeevisserij- en aquacultuursector met oplossingen voor economische, sociale en ecologische uitdagingen						
OD 4.1 Het Europees gemeenschappelijk visserijbeleid						
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2005 tot de instelling van een visvergunning en houdende tijdelijke maatregelen voor de uitvoering van de communautaire regeling	De regelgeving wordt aangepast aan de huidige noden van nieuwe vaartuigen (veiligheid, vistechnieken, opslagruimte, leefruimte)	2019-2020		

		inzake de instandhouding en de duurzame exploitatie van de visbestanden				
OD 4.2 Het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV)						
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2016 houdende vaststelling van de werking en het beheer van het Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuursector (FIVA) en de verrichtingen die voor steun in aanmerking komen		2022	SALV	
OD 4.3 Ondersteuning van de Vlaamse Aquacultuursector						
OD 4.4 Instroom in de sector						
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de verplichte bijdrage van de reders van Belgische vissersvaartuigen vanaf 1 januari 2020 aan het Fonds voor Scheepsjongeren	Toepassing gewijzigd Europees Gemeenschappelijk Visserijbeleid.	2019		

Decreetsevaluatie	Evaluatie	Wet van 23 september 1931 op de aanwerving van het personeel der zeevisscherij	De werking van het Fonds en de bijdrage ervan wordt geëvalueerd.	2020		
Beleidsvaluatie	Evaluatie		Opsporen van hiaten in de huidige regelgeving m.b.t. bepaalde wettelijke vrijstellingen van recreatieve vissers en deze in voorkomend geval remediëren	2020-2021		
OD 4.5. Brexit en andere uitdagingen voor de sector						
OD 4.6 Duurzame visserij						
OD 4.7 Databeheer als basis						